

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
One Year\$5.00
Six Months\$3.00
Thursday's Edition\$2.00
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone McKinley 6114. Establ. 1908

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

FIRST EDITION

PIRMOJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 488), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PENKTADIENIS, BIRŽELIS (JUNE) 20 D., 1919 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1914, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAL-VOL. IV. No. 145

Vokietijoje priešinamasi taikos sutarčiai

Spartakai norėjo pagrobti Vokietijos prezidentą

MINISTERIAI DEBATUOJA, BET BE PASEKMIŲ.

Vokiečiams norisi neutralio tribunalo.

Berlynas, birž. 19. — Tęgiame praneša, kad grafas von Brockdorff-Rantzau, vokiečių taikos atstovų pirmininkas, rezignuos iš užimamos vietos, jei vokiečių ministrų kabinetas neatmesia taikos sutarties.

Tą patį padarys ir kiti taikos atstovai.

Weimaran atkeliauja premjerai Bavarijos, Wuertembergo, Badeno ir Saksónijos.

Visi atstovai reikalauja atmetimo.

Weimaran atkeliauja grafas Brockdorff-Rantzau ir kiti taikos atstovai.

Sulig Frankfurt Zeitung, tuojaus turėta susirinkimas su kabinetu. Taikos atstovai pareikalavę atmeti sutartį.

To paties pareikalavę ir visi vokiečių atstovybės ekspertai.

PAREIKALAUTA APSAUGOTI AMERIKONUS MEKSIKOJE.

Kongresas perkratys gyvųjų santykius su Meksika.

Washington, birž. 19. — Suv. Valstijų vyriausybė pareikalavo Meksikos prezidento Carranzas apsaugoti amerikonių gyvųjų ir mantą tų Meksikos dalyj, kur trankosi Villa su Angeles.

Kongresas, sakoma, imsis tuojaus perkratinti gyvųjų santykius ir visą politiką Suv. Valstijų su Meksika pradžios 1910 metais, kuomet ten pakilo suirutė ir tos ligšiol nepasibaigia.

Pastaraisiais keliais metais Meksikoje nužudyta suvirš 300 šios šalies piliečių. Tuo tarpu vyriausybė ir tą šalį nuolankiai atsisėda ir dar turi draugiškus ryšius su Carranza, kūs labiausiai yra kaltas už anarchijos siautimą tų šalį.

Kuomet anais metais amerikoniška armija mėgino sumti Villą, to paties Carranzas kareiviai statė visokias kliūtis amerikonomams. Daugel kartų ana su ginklais buvo pakilusi prieš amerikonus. — Vadinasi, Carranza gynė Villą.

— Paryžius, birž. 19. — Prezidentui Wilsonui iškėliavus Berlynan, Anglijos premjeras aplanko Verduną.

Kabinetas debatuoja be pasekmių.

Po to susirinkimo vakar vieni kabineto nariai turėjo susirinkimą. Debatavo taikos sutarties klausime.

Paskui oficialiai pranešta, kad susirinkime nieko galutinio nenumatyta.

Turbūt, kabinetas laukia nuomonių kitų Vokietijos provincijų premjerų.

Vakar tik pabaigta pilnas vertimas taktininkų atsakymo. Tuojaus vertimas buvo atspaudintas ir padalintas valdžios nariams.

Kabinetas nuo Prancūzijos premjero Clemenceau vakar gavo atspausdintą už pakeltą prancūzų demonstraciją prieš vokiečių atstovus Versailse.

Norėta pagrobti Ebertą.

Penkiasdešimt spartakų vadų, kurie buvo paleisti iš kalėjimo Weimare, vakar anksti ryte ten užpuolė pilį, kurioje gyvena valdžios nariai.

Jų užpuolimas teigiamai atmuštas su kulkasvaidžiais.

Visgi spartakai (bolševikai) jau buvo nuginklavę išlaukine pilies sargyba.

Bet viduj stovinti kariuomenė pakilo ir spartakus išblaškė.

Tvirtinama, jog tie spartakai buvo mėginę pagrobti valdžios narius, kurių tarpe yra ir pats Vokietijos prezidentas Ebert.

Toj pilij be kitų valdžios narių laikinai gyvena premjeras Scheidemann ir karės sekretorius Noske.

Dalis sukilusių spartakų iš naujo sumta ir uždaryta kalėjimas.

Nori neutralio tribunalo.

Vakar premjeras Scheidemann, kalbėdamas į nacionalio susirinkimo taikos komisiją pažymėjo, jog valdžia nieko galutinio dar nenusprendusi taikos sutarties patvirtinimui reikale.

Sakė, jog yra sunku kas nors apgalvoti, nes taktininkai savo atsakyme, galima sakyti, nepadarė jokių atmainų ir nedavė vokiečiams palengvinimų.

Premjeras sakė, jog vokiečiai atstovai taikos konferencijoje taktininkams buvo pasiūlę įsteigti neutralų tribunolą ir anam pavesti patikrinti ir patvirtinti taikos sąlygas.

Bet taktininkai nesutiko su tuo pasiūlymu.

Pagaliaus Scheidemann pažymėjo, jog prieš vokiečius stovi labai svarbus momentas, kurs turės pakreipti ar ton ar kiton pusėn vokiečių tautos likimą.

NERIMAUAJĄ PRANCŪZŲ JOS JURININKAI.

Nėšini raudona vėliava nori paliuosuoti kalinius.

Brest, birž. 19. — Du šimtu prancūzų jurininkų, nėšini raudona vėliava, aną dieną mėgino ineiti karės laivyno kalėjimam čia, kad paliuosuoti kalinius jurininkus.

Tie kaliniai yra jurininkai nuo karės laivo Justice, kurs andai čia atplaukė iš Rusijos miesto Sevastopolio, Juodose jūrose.

Jie kalėjimam uždaryti už sukilimus.

Jurininkams tečiau nepavyko ineiti kalėjimam. Ir nebuvo jokių susirėmimų.

Bet mieste stovis intemptas dėl to atsitikimo ir jurininkų nerimavimo.

SULAIKYTA LENKAMS SKIRIAMAS MAISTAS.

Danzigas, birž. 18. — Vietos uoste stovi keli laivai, prikrauti maistu, skiriamu lenkams.

Vokiečiai neduoda geležinkelio vagonų, nes lenkai nepildė sutarties. Lenkai pirmiau vokiečių vagonais nusivėžė savo šalin maisto ir nesugrąžina tuščių vagonų.

SUSIRGĖS ISPANIJOS KARALIUS.

Madridas, birž. 19. — Ispanijos karaliui Alfonsui gydytojai uždraudę apleisti savo kambarius dėl kokios tai ligos.

GAL ATSIMES NUO VOKIETIJOS VAKARŲ IR RYTŲ PRUSIJA.

Gen. von Buelow nori but karalius.

Danzig, birž. 19. — Vakarinės Prusijos vokiečiai didžiūnai ir didelių žemės plotų savininkai pradeda grumoti, kad jie atsimeis nuo Vokietijos.

Jie sako, kad jei Berlyno valdžia patvirtins taikos sutartį, jei vokiečiams neteksia kontroliuoti Danzigą, tuomet jie įsteigsia nuosavą atskirą valdžią.

Jau tuo tikslu gaminami net plenai. Naujon viešpatijon, nepriklausomon nuo Vokietijos, norima iminti Pomeraniją, rytinę ir vakarinę Prusiją. Danzigas paliksias svarbiausias miestas.

Tą sumanymą viešai paremia gen. von Buelow, 17-tojo armijos korpuso komendantas. Spėjama, jog gen. von Buelow nori pasiskelbti Pomeranijos karalium. Jei taip, tai Vokietijos dalis susilauktų monarchijos.

Gen. von Buelow stipriai paremia majoras grafas Schwerin, kurs vadovauja 30,000 kariuomenei, atkreiptai prieš lenkus. Grafas von Schwerin, sakoma, pasirengęs ginti tas teritorijas ligi paskutinio savo kareivio.

Vokiečiai rekrutuojami. Pastaraisiais laikais 17-tam

VOKIETIJA DAR NENUSPRENDUS — SAKO SCHEIDEMANN.

Sako, būtų klaidinga spręsti pirm laiko.

Weimar, birž. 19. — Vokiečių valdžios ministrų pirmininkas Scheidemann, kalbėdamas į taikos komisiją iš nacionalio susirinkimo, pažymėjo, jog kol kas negalima padaryti jokių galutinų išvadų iš taktininkų pastarojo vokiečiams atstovams atsakymo.

Sakė, jog valdžia tame reikale dar nieko nenusprendusi. Ir būtų klaidinga ką tokio sakyti pirm laiko.

BUS PRAŠALINTAS PREFEKTAUS IR POLICIJOS VIRŠININKAI.

Paryžius, birž. 19. — Praei to pirmadienio vakare Versailse, kuomet keli vokiečių atstovai buvo lydimi geležinkelio stotin keliauti Vokietijon, prancūzų minia vokiečius atstovus ne tik apšvilpė, bet dar apmėtė akmenimis ir plytomis. Keli atstovai pažeista.

Prancūzijos premjeras pasiuntė vokiečių atstovų pirmininkui grafiui Rantzau atsipašymą. Pažymėjo, kad departamento prefektas už tą bus prašalintas. Bus prašalinti ir keli policijos perdėtiniai.

Washington, birž. 19. — Vakar senatas 55 balsais prieš 11 atmetė senatoriaus Phelan reikalavimą, kad būtų atšaukta karės meto svaigalų prohibicija.

Dabar dar laukiama, ką į tai pasakys žemesnysis kongreso butas.

armijos korpusan kareivių rekrutavimas žymiai padidėjo. Nes už kareiviavimą eina smar ki kampanija.

Sitam rytų fronte vokiečiai didžiai neapkenčia lenkų. Ir todėl prieš juos įvairiais būdais gaminasi.

Daugel vietose gaminamos fortifikacijos. Miškuose pataisomos lauko batarejos. Kareiviai Pomeranijos rubežius kaip akį saugoja.

Pakraščių artilerija jau senai paruošta. Kas valanda gali pradėti veikimą.

Jei tik taktininkai nenumalšins lenkų godumo ir leis jiems užimti Vokietijos teritorijas, sako vokiečiai, tuomet bus neišvengtina karė.

Vokiečių kareiviai atvirai pasakoja, kad vokiečiai prieš lenkus pavartosia nuodingųjų dujų bombas, orines torpedas ir kitokia amunicija.

Dirbama amunicija.

Kuone visoj Vokietijoj amunicijos dirbtuvėse dirbama dienomis ir naktimis. Danzigan iš tų dirbtuvių prisunčiamos bombos su nuodingomis dujomis, orinės torpedos ir kitokia amunicija.

Cia įsteigta militarinė mokykla, kurioje kareiviai mokinami, kaip naudoti bombas ir torpedas.

Iš kitų Vokietijos kraštų ton mokyklon pasimokinti atkeliauja daugelis vokiečių oficerių.

ŽIOGAI NAIKINA SALĄ.

Turės žuti 75,000 ožkų.

San Diego, Cal., birž. 20. — Už 175 mylių nuo čia salą Guadalupe apnyko žiogai.

Saloje yra apie 75,000 laukinių ožkų. Tos turės žuti. Nes žiogai baigia naikinti visokią žolę ir medelius. Didėsi medžiai paliekami be žievės.

Ta sala priguli Meksikai.

Ten žiogai pirmu kartu dabar atsirado į 50 metų.

AIRIAI ATSTOVAI TOLIAUS KALTINA ANGLIJĄ.

Paryžius, birž. 20. — Amerikos airių atstovai prezidentui Wilsonui indavė visą eilę daugiaus prirodymų apie Anglijos žiaurumus Airijoje.

Be to, atstovai prezidentui pranešė, kad dalis tų prirodymų pasiūsta kongresui Washingtone.

PRIPAŽISTA AIRIŲ SPĖKŲ AUGIMĄ.

Londonas, birž. 20. — Vienas vietos laikraštis viešai pripažįsta, kad airių tautos spėkos nuolat didėja ir interme airių vis labiausiai plečiasi. Su tuo Anglijai priešais rimtai skaityties.

PANAIKINAMA PASTOS CENZURA.

Washington, birž. 20. — Oficialiai paskelbta, kad rytoj šioj šalyj panaikinama karinė pastos cenzura.

Anglija taip pat rytoj panaikina karinę pastos cenzurą.

Demonstracijos prieš taiką.

Kaip čia, taip ir visoj rytinėj ir vakarinėj Prusijoj vokiečiai jau senai kuone kasdien rengia demonstracijas prieš taikos sąlygas.

Protestuojama prieš tai, kad Danzigas padaromas laisvu miestu, kad lenkams duodamas išėjimas į jures per Danzigą, kad lenkams pavedama Danzige dalis administracijos.

Demonstracijose dalyvauja tukstančiai vokiečių. Iškalbingi kalbėtojai nupasakoja apie garbingą Prūsijos praeitį, apie Hindenburgo nuveiktą didžiūsius darbus išvarant iš Prūsijos rusų armiją ir tt.

Ir tos visos demonstracijos baigiamos visuomet vokiškuoju himnu, kad Vokietija augščiau už visus esanti.

Laukiamas susikirtimas.

Kas žino lenkų atkaklumą, tas numano, jog už Danzigą ir pašalines teritorijas vokiečiams prisiėis susikirsti su lenkais.

Suprantama vokiečiai iš to nieko nelaimės. Neg lenkus paremia taktininkai. Bet turės įvykti didelis ir visai nereikalingas kraujo praliejimas.

Prisiėis nukentėti ir rytinės Prūsijos lietuviams. Bet kur du pešai, dažniausia pasiunda trečias. Gal prūsų lietuviai išnaudos tą prūsų Lietuvos gerovei ir garbei.

Paruošti karės ir oro laivynai prieš Vokietiją

ANGLIJOS LAIVYNAS IŠNAUJO PASTATYTAS ANT KARĖS PAPEDES.

Atšaukta styrinio orlaivio skridimas Amerikon.

Londonas, birž. 20. — Styrinio orlaivio R-34 skridimas per Atlantiką į Ameriką atidėtas neapribuotam laikui.

Šiandie visų mintys susiręsios į vokiečių veikimą. Su indomybe laukiama, ar vokiečiai patvirtins taikos sutartį, ar ne.

Artinasi krizis. Todel ir orlaivio skridimas atšauktas. Gal tasai milžinas bus reikalingas pavartoti kare prieš vokiečius.

PASKELBIAMA, KAD BOMBININKAI BUSIA SUSEKTI.

Bombininkų lizdas yra New Yorke.

Washington, birž. 20. — Teisdarystės departamento tyrinimų biuro viršininkas Flynn paskelbė, jog federaliai agentai ieško suokalbininkų, kurie pastaraisiais laikais visur plaišino bombas.

Sako, jog agentai jau susekė pėdsakius ir atsistoje ant tikrojo kelio.

Sako, veikiai bus patirta, iš kokio šaltinio paėjo bombos ir patys bombininkai bus pagauti tinklan.

Pažymima, jog bombininkų visas lizdas yra New Yorke.

KONGRESAS PANAIKINA NAUDOJIMĄSI DIENOS ŠVIESA.

Tos atmainos labai nepatiko farmeriams.

Washington, birž. 20. — Kongresas pagaliau panaikino parėdymą, sulig kurio buvo galima žmonėms naudotis dienos šviesa.

Viena valanda pirmiau nustatyti laikrodžiai pavasario ir vasaros metu šioj šalyj atei tyje neturės vietos.

Šiandie viena valanda pirmiau nustatyti laikrodžiai veiks tik ligi ateinančio spalio paskutinio sekmadienio.

Dienos šviesa labai nepatiko farmeriams. Tad prieš tą jie ir protestavo. Kongresas paklausė to protesto.

NUBAUSTA TRYS RADIKALAI.

San Francisco, Cal., birž. 20. — Sulig "espionage" įstatymo čionai teismo nubausta trys radikalai (socialistai bolševikai).

Jų tarpe yra viena moteriška Theodora Pollok. Šita nubausta \$100 pabaudos.

Basil Saffores ir Albert Fox gavo po du mėnesių kalėjimo.

Jei vokiečiai atsisakys patvirtinti taikos sutartį, tuomet orlaivis R-34 bus prikrautas sprogstančios medžiagos ir bus pasiūstas ant Vokietijos, kur i Pabaltiją, kad tenai intikrinti vokiečius, jog jie pralose karę ir todėl turi pasiduoti pergalėtojų sąlygom.

Rytiniai Londono laikraščiai pasirodo su dideliais atgalviais apie taktininkų ruošimąsi atnaujinti karę. Padedami, žinoma, sensacijiniai neoficialiai pranešimai.

Didžiulis Anglijos karės laivynas išnaudojamas sutvarkytas ir pastatytas ant karės papėdės. Jis kas valanda yra gatavas pasileisti plaukti ant Vokietijos pakraščiu, kad tenai nešti tikrą pragaistį nepaklusiems vokiečiams.

Vienas milžiniškas styrinis orlaivis R-33 jau išskrido į Vokietijos pakraščius. Sakoma, jis apskrisias kaipurkas Vokietijos dalis ir pagaliau sugrįšias prie okupacijinės armijos. Tena lauksias tolimėsių įsakymų. Orlaivis apginkluotas kulkasvaidžiais.

Laikraštis Daily Sketch praneša, kad orlaivis R-34 aną dieną jau skrajojęs ant Berlyno.

Iš Copenhageno pranešama, jog i Vokietijos pakraščius atplaukę daugelis anglų karės laivų su tikslu blokuoti pakraščius.

RADIKALAI NIEKO NELAIMI SUVAZIAVIME.

Amerikos Darbo Federacija gina savo poziciją.

Atlantic City, N. J., birž. 20. — Čia seka Amerikos Darbo Federacijos konvencija. Tarpe atstovų yra žymi dalis bolševikiškų gaivalų.

Bolševikiški atstovai per kelias praėjusias dienas dejo pastangas, kad Federacija suiktų ir paremtų organizavimą darbininkų sovietų, kad pritartų darbininkų streikui Mooney reikale, kad pagerbtų rusų bolševikų valdžią ir tt.

Tečiau kiti Federacijos atstovai gina savo organizacijos poziciją, apsaugoja ją nuo suteršimo.

Tad visokie bolševikų sumanymai eina niekais.

Atstovai tvirtina, jog bolševikų visokie sumanymai — tai tikros epidemijos. Jei nors viena iš jų priliptų prie organizacijos, kaip bematai, organizaciją pasmauktų.

\$500 UŽ PYPKĮ.

Paryžius, birž. 20. — Vienas amerikonas čia už \$600 įsigijo pypkį, iš kurio rūkė maršalas Foch liepos 18 d., 1918 m., kuomet taktininkai pradėjo pavykusią ofensyvą prieš vokiečius.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year\$5.00
Six Months\$3.00
Three Months\$1.50
At NEWS-STANDS 2c A COPY
Advertising rates on application

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS

"DRAUGAS"

Eina kasdien išskyrus nedidelius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metams\$5.00
Pusei metų\$3.00
Prenumerata mokasi išlaikyti. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos ne
nuo Naujo Metų. Norint permainyti
adresą visada reikia pristūsti ir senas
adresas. Pinigai geriausia siųsti išper-
kant krasoje ar ekspresu "Money Order"
arba įdedant pinigų į registruotą
laiką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKinley 6114

Lietuva, Lenkai ir Rusai.

Pernai, t. y. 1918 m., vasa-
ra lenkai nenorėdavo nei kla-
syti apie Lietuvos nepri-
gulmybę, nes norėjo ją visą pa-
glėmti. Šįmet žodžiais tą ne-
pri gulmybę jie jau pripažįsta,
bet pagriebė Vilnių ir kitas
kai kurias dalis. P. Kapsukas
su savo politika jiems davė
gražios progos.

Be tylaus taktininkų prita-
rimo lenkai nebutų užėmę
Vilniaus. Taktininkai būtų
uždraudę lenkams ištieti ran-
ką prie Lietuvos sostinės, jei
joje nebutų buvę bolševikai.
Taktininkams buvo svarbu iš-
veržti iš bolševikų tą didelį
miestą, į kurį susibėga daug
geležinkelio. Tai-gi p. Kapsu-
kas, tarnaudamas bolševikams,
patarnavo lenkams. Busiančios
lietuvių gentkartės dainuos
apie Kapsuką, kaip dainuoja
apie Gelgaudą, savo šalies
pardavėją.

Lenkai šiandien tyčiojasi iš
musų ir iš mūsų pastangų su-
daryti lietuvių kariuomenę
Amerikoje. "Zapozno, bracia-
szki litewskie, zapozno", rašo
jie. (Pervėlu, lietuviški bro-
liučiai, pervėlu). "Wilna
nie bėdziecie oglądali tak, jak
nie zobaczycie nigdy własne-
go ucha" (t. y. Vilniaus ne-
matysite taip, kaip niekuomet
neregėsite savo ausies). "Prze-
graliscie grę i siedzcie cicho,
boe Washington wie po cemu
lokice..." (t. y. prakišote be-
lošdami ir tupėkite tylėdami,
nes Washingtonas žino po
kiek mastas...). Matyt lenko
norėta pasigirti, kad Amerika
labai brangina daug mastų
lenkiško melo, bet tat mums
nerūpi. Šituos žodžius atkarto-
jame norėdami parodyti, kad
lenkai veidmainingai mums
žada meilę ir sutartį, ku-
omet ją žada.

Kadangi jų vadai ir politi-
kai tą sutartį siūlo ir nepri-
gulmybę žada, tai matyt, jog
taip apseina ne iš noro, o iš
prievaratos. Amerikos lietuviai
gana smarkiai parodė pasau-
liui, jog po lenkais būti ne-
mori ir nebus. Pasaulio politi-
kai, matomai, įtikėjo tam ir
lenkams prisiėjo mainyti savo
programą.

Bet Vargas yra iš kitos pu-
sės. Mūsų savinai p. Kolčakas,
Siberijos valdžios pirminin-
kas, kurį taktininkai linksta

pripažinti, kaip visos Rusi-
jos valdžia. Kaip pernai lenkai
mums žadėjo visas autonomi-
jos gėrybes, taip šįmet tą gies-
melį gieda admiralas Kolča-
kas. Dar neapsidirbė su vienu
mūsų nepri gulmybės priešu
jau turime kitą.

Šiandien laikas yra pakelti
prieš Kolčaką tiek protestų,
kiek jų pakėlėme prieš lenkus.
Kolčako pagelbininkas ir at-
stovas Paryžiuje yra p. Sazo-
novas, buvusio ministro P. A.
Stolipino švogėris. Stolipinas
su p. Sazonovu buvo drauge
ministras ir drauge slopino
laisvės judėjimą Rusijoje per
dešimtį metų 1906-1916.

Su Kolčako pretensijomis
mums bus sunkiau kovoti ne-
gu su lenkais, nes mažiau ra-
sime draugų ir užtarėjų. Ko-
voje su lenkais mums padėjo
žydai. Kovoje su p. Sazonovu
galima tikėtis paramos iš Ang-
lijos. Tik reikia labai akylai
žiūrėti ir protingai naudotis.

Lietuviai socialistai ir šviesa.

"Naujienos" rašo: "kaip
katalikai tiki, kad Biblijos ži-
nojimas tik sugadintų juos,
taip tuli mūsų draugai, turbut,
mano, jog socializmo studija-
vimas, žinojimas tik sugadina
tikrąjį socialistą."

"Naujienos" gerai žino, kas
darosi tarp lietuvių socialistų,
todėl negalime abejoti, jog ži-
niomis dalis Chicago lietuvių so-
cialistų mokslo nepripažįsta,
nes žinojimas tik sugadina tik-
rą socialistą.

Apie katalikus "Naujienos"
labai mažai težino ir ką rašo.
tai išeina netiesa. Netiesa tat
yra, buk katalikai tiki, kad
Biblijos žinojimas tik sugadin-
tų juos. Turbut tik tie "kata-
likai" taip tiki, kurie "Nau-
jienas" skaito. Chicagoje daug
yra lietuviškų katalikiškų mo-
kyklų. Jose visi vaikai išmok-
sta visą Šv. Rašto turinį. Nes
taip vadinamoji Šventa Istori-
ja Seno ir Naujo Įstatymo
yra, sistematizuotas Biblijos
turinys. Kaip visi mokslai že-
mose mokyklose yra duodami
sistematizuotoje formoje, taip
pat ir Biblijos mokslas. Bet
"Naujienų" mokslininkai to
dar negirdėjo.

Tik universitete žmogus ty-
rinėja mokslą iš jo šaltinių.
Todel kiekvienam teologijos
studentui priverstinai reikia
nuolat studijuoti Šv. Raštą,
kurį "Naujienos" labiau mėg-
sta vadinti Biblija. Jeigu ka-
talikai tikėtų, kad Šv. Rašto
žinojimas gadina katalikus, tai
teologijos studentus neverstų
mokintis Šventraščio, nes ne-
norėtų-gi jų gadinti.

Nesuskaitomą daugybę sy-
klų rašėme lietuviškai, kad vi-
siems katalikams valia yra
skaityti Šv. Raštą, bet "Nau-
jienos" užsimerkusios burbsi
savotiškai. Nėra aklesnio už
nenorintį matyti, nei kurtesnio
už nenorintį girdėti, nei tam-
sesnio už nenorintį žinoti tie-
sesos.

Tamsuolis yra ne vien tas,
kuris savo partijos pažiūrų ne-
pažįsta, kaip didieji "Naujie-
nų" šalininkai. Bet tamsuolis
yra taip-gi tas, kas rašydamas
apie katalikų pažiūras, nesir-
rupina patirti kokios jos yra.
Tiesa sako tie, kurie tvirti-
na, kad studijavimas kenkia
socializmui. Jei "Naujienų"
redaktorius būtų išstudijavęs
katalikystę, tai negalėtų niekų
rašyti apie ją. Katalikystės
šmeižimas yra vienatinė įjega
laikanti lietuvišką socializmą
Amerikoje. Tiek "Kardas",
tiek "Naujienos" tuomi šmei-

Gabrys Lietuvos Politikoje.

Gabrys ir bolševikai.

Šitame numeryje paduoda-
me du dokumentu rašytų to
paties žmogaus, p. J. Gabrio.
Vienas dokumentas yra p.
Gabrio Kapsukui, kuris su pa-
gelba rusų ir kinų norėjo įvy-
kinti bolševikizmą Lietuvoje.

Tas Gabrio laiškas yra at-
sargiai rašytas: nepasisako
priacius bolševikams, bet su-
suduoda gryną demokratą, ku-
riam vien terupis visatinis, ly-
gus, tiesus ir tt. balsavimas.
Toliau laiške išreikštas yra p.
Gabrio noras suėiti į santi-
kius su bolševikais per p.
Berzyne. P. Gabrys žino, kad
diplomatijsose yra įvairių san-
tikių. Iš to įvairumo p. Gab-
rys pasirenka tokią rušį, ku-
rijoje neliktų rašinių doku-
mentų. Žodžiu kalbėdamas su
p. Berzyne p. Gabrys galėtų
šnektiti vienai, o paskui už-
siginti. Kapsukas, matomai,
renka apie save tikrai drąsius
bolševikus, delto jis p. Gabrio
nepriėmė ir dar jo laišką ap-
garsino.

Tai tiek apie pirmąjį doku-
mentą.

Gabrys ir Smetona.

Jau rašėme, kad p. Leono
kytrumas bedroždamas Kuri-
mąjį Lietuvos seimą taip ji
suplonino, kad beliko tik Val-
stybės Konferencija. Tą par-
tijinę sukybę p. Gabrys su-
naudojo dabar prieš dabartinę
Lietuvos ministeriją ir prieš
patį respublikos prezidentą.

Taryba neskirta, o išrinkta.

P-no Gabrio laiške yra daug
netiesos. Valstybės Taryba
1917 m. netapo paskirta tik
išrinkta. P. Smetona netapo
paskirtas tik išrinktas. Tiesa
tat visa įvyko vokiečiams val-
dant Lietuvą. Bet vokiečių ga-
lybei išnykus Lietuvoje buvo
nauji liuosi rinkimai ir tie
Tarybą perrinko, jos skaičių
padidino, demokratijos reika-

žimu ir pelnų sau varo ir savo
partiją gaivina.

Jeigu apšvieta ir studijavi-
mas nekenktų socializmui, tai
"Naujienos" neplatintų "Sap-
nininkus" ir kitus tos pačios
"moksliškos" vertės raštus.

AMER. KATALIKŲ HIERARCHIJOS VEIKIMAI.

Visi Suvienuytų Valstijų ka-
talikų vyskupai susirinko į
Washingtoną, Katalikų Uni-
versitetą, 24 dieną rugsėjo.
Taip paskelbė laišku į Ameri-
kos Hierarchijos Kardinolas
Gibbons, Baltimorės Arkivys-
kupas. Šitas visos Hierarchi-
jos susirinkimas bus pirmuti-
nis nuo Trečiojo Pilnojo Su-
važiavimo Baltimorėje, 1884
metuose, ir viršminėtas susi-
rinkimas nuo šito karto bus
laikomas kiekvienais metais.
Idėja užsimezgė paskutiniame
daugelio prelatų susirinkime
apvaikščioti Kardinolo Gib-
bons'o jubilėjų, kuriame kar-
tu dalyvavo ir šv. Tėvo Bene-
dikto XV ypatingas pasiunti-
nys, Arkivyskupas Cerretti.
Naująjį sumanymą prielan-
kia užgyrė Kardinolas Gib-
bons, Arkivyskupas Cerretti
ir Apaštališkas Delegatas Ar-
kivyskupas Bonzano; vėliau
pastarasis tapo užgirtas ir šv.
Tėvo laiške 10 dieną kovo.
"Šv. Tėvo laiškas," sako
Kardinolas Gibbons, "yra pil-
nas užuojautos; pastarasis už-
tikrins mus, kad Dievas lai-
mės mūsų užmanymus, ir
kad nauja era prasideda Baž-

lavimus patenkina. Tai-gi ši-
žiausias p. Gabrio užmetimas
daromas p. Smetonai, yra ne-
teisingas.

Toliau p. G. užmetinėja
Smetonai sutartį su vokiečiais.
Bet ta sutartis tapo padaryta,
kada Lietuva buvo vokiečių
užimta, kada su niekuomi ki-
tu mūsų tėvynė negalėjo tartis.
Tik dviem atvejais ta sutartis
būtų galėjusi tapti negera: a)
jei ji būtų buvusi Lietuvai
nuostolinga ir b) jei be jos
galima būtų apsieiti.

Be sutarties negalima buvo gyventi.

Bet Tarybos padarytoji su-
tartis buvo tokia, kad be jos
negalima buvo apsieiti. Lie-
tuvai reikėjo druskos, gele-
žies ir pinigų. Be pinigų ne-
galima buvo aprūpinti tautos
reikalių, be geležies negalima
buvo dirbti žemės ir gauti
maisto iš jos, be druskos ne-
galima valgyti. Druska yra
mažmojis, kuomet jos yra, bet
ji tampa bado ir ligų priežas-
tim, kada jos nėra. Nenorėda-
ma bado ir ligų Taryba pada-
rė sutartį su vokiečiais. Ji ne-
galėjo būti gyva ir nedaryti
tos sutarties.

Sutartis naudinga Lietuvai, ne Vokietijai.

Padarius tą sutartį Lietuva
gavo, kaip Gabrys sako, šimtą
milijonų dolierių. Už tuos pi-
nigus pirkto geležinių įrankių,
druskos ir gyduolių. Visų pi-
nigų neprapirko ir išmintin-
gai padarė, nes dabar yra kū-
niui aprūpinti tautos reikalus.

Tarybos sutartis nepavedė
vokiečiams nei vieno daikto,
prigulejusio Lietuvai, o ne-
santio vokiečių rankose. Pir-
maame rašte p. Gabrys kaltino
Tarybą, buk atsakiusi nuo
Prūsų Lietuvos. Antrame raš-
te to apkaltinimo jau nei pats
Gabrys neatkartoja.

Darydama sutartį su vokie-
čiais Taryba gavo iš jos ofi-
cijalį dokumentuotą Lietuvos
nepri gulmybės pripažinimą. Vo-
kiečiai buvo viena kariaujanti
šalis.

Taktininkai buvo kita ka-
riaujanti šalis. Gyvendama po
vokiečiais Taryba išgavo iš jų
(Tąsa ant 3 pusl.).

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

Skuodas, Sėdos apskr. Pa-
staruoju laiku, bolševikams
Lietuvą užpludus, ir vokie-
čiams parupo jų "faterlando"
likimas, del to jų gana dideli
buriai ėmė traukti mūsų kraš-
tan, kad neprileidus, kaip jie
patys sako, rusų bolševikų arti
savo valstybės sienų. Šioji at-
vykusioji vokiečių kariuome-
nės didžiama elgiasi visai žmo-
niškai, kiekvienu reikalu kreip-
damosi į vietos valsčių komi-
tetus. Bet, žinia, ir geroje dir-
voje nėra vokiečių be kukalių.
Taip ir čion, vokiečių kariuo-
menės tarpe randasi ne tik
bolševizmo šalininkų, bet ir
tiesiog, vagių, plėšikų. Nesųjį
viena koki susidariusi vokie-
čių kuopa, pradėjusi nuo kraš-
to, medžioja po ukininkų triob-
bas, ieškodami pinigų, drabu-
žių bei ko kito. Ir kas nuo-
stabu—vokiečiams turtinges-
niųjų gyventojų nesužinauti,
jiems davavanti pasipiršo vie-
tiniai žemaičiai bei žydėliai,
visų žinomieji bolševizmo skel-
bėjai.

Taip, štai vasario 21 d. Mo-
sėdžio apylinkėje lietuvių mi-
liciją suėmė keletą tokių vo-
kiečiams vadovavusių agentų,
jų vienas—Iekus Judelovič,
žydėlis iš Notėnų, norėjęs kas-
žin kokiū būdu pasprukti iš
milicianų nago ir buvo vieto-
je nušautas.

Sėdos apskrityje bastosi pa-
sižymėjęs įvairiais juodais
darbais keliolikos vokiečių bu-
relis; esama beveik trijų ži-
nių, kad jie esą iš savo ka-
riuomenės eilių pabėgę, jų ke-
lis vokiečių kariuomenė jau
suėmė, likusieji slapstosi ir
plėkianąja. Skuodo apyl. pasi-
baisėtinu būdu vokiečiai iš-
tvirkėliai užpūblė 13 metų
mergaitę. Toks atsikimimas bu-
vo ir Mosėdžio apyl. Laukže-
mės par. vokiečiai—o gal tik
vokiečių kareivių rūbais apsi-
vilkę žmogžudžiai užnušė kin-
kiną Urboną ir pasigriebė jo
pinigus.

Kaip matosi, šis bolševikų
karas mūsų Lietuvai labai
brangiai kainuos.

Bolševikams Sėdos apskritin
įsigrudus, keletas dešimčių pa-
čių uoliųjų bolševizmo skelbu-
jų, lietuvių, kamtrybės pritrū-

Knygu Mylėtoju ir Skaitytoju Domai

Turime gerą išteklį šių knygų:

1. Apie Katalikų Tikybos Tikrybę	30c.
2. Patarmės Moterims	15c.
3. Krikščionybė ir Moteris	5c.
4. Gyvenimas Šv. Stanislovo	20c.
5. Girtuoklio Išpažintis	20c.
6. Katra neįmanė? Ši knyga pravarti teatrų lošėjams. La- bai lengva sušioti	5c.
7. Marksas Antrasas	8c.
8. Ara yra Dievas?	5c.
9. Giordano Bruno	5c.
10. Koperninkas ir Galilėjus	5c.
11. Į socialistų rojų	5c.
12. Socialistų norai ir darbai	5c.
13. Revolucionierių tarpe	5c.
14. Apie Apšvietą	25c.
Dangaus Karalienė, padavimai apie Šv. Paną Mariją	75c.
Teisų Vadovas ir patarėjas. Nurodo, kaip daryti kontraktus, iš- imti patentus, kaip tapti Amerikos piliečiu ir kitus naudingus dalykus	50c.
Daina be galo	20c.
Scenos įvairumai	40c.
Dangus brangus. Yra tai lengvi, gražūs scenos vaizdėliai. Pasiu- lomas teatrų mėgėjams. Kaina	20c.
Birutės Garsai. Parinktos dainelės. Telpa joje apie 49 dainelės	25c.
Rudens Aidai. Eilės Adomo Jakšto	35c.
Rutėlė mūsų dainose. Gražūs išaiškinimas apie Lietuvos mergai- čių mylimą rutelę	15c.
Auštant. Eilės J. Mikuckio	35c.
Krimo Sonetai. Gražios eilės M. Gustaičio	25c.
Vamzdys. Eilės	15c.
Robinsono Gyvenimas ir jo nelaimės. Labai graži kalba vartota šio- je knygoje	80c.
Amžius galas Ponsko Piloto, kuris buvo sudžia Viešpaties	10c.
Revizorius, penkių veiksmų komedija	50c.
Vytauto Koncertinis Maršas, atminimui garsaus didvyrio ir kry- žiojų pergalėtojo ties Zalgiuriu	55c.
Tėvynės Garbei. Lietuvos maršas fortepianui	45c.
Nemuno Vilnys, valcas iš lietuviškų dainų	50c.
Sudiev—mazurka	40c.
Keturių Metų Amerikos L. R.-K. Federacijos veikimas	70c.

DRAUGO ADMINISTRACIJA, CHICAGO, ILL.
1800 WEST 46th STREET,

Dr. F. F. WISNIEWSKI.
SPECIALISTAS MOTERISKŲ LIGŲ IR CHIRURGIJOS
Ofisas: 1541 — 43 W. Division
st. viršiu Chopino Teatro.
Valandos nuo 10 iki 12 ryto
nuo 2 iki 4 po pietų nuo 7 iki
9 vakare. Tel. Monroe 2842

Gyvenimo vieta 1909 Armitage
ave., arti Lincoln st.
Valandos: išryto iki 10 val.
vakare nuo 5 iki 7 val.
Telefonas: Armitage 6329

ke, slapčia prie rusų bolševi-
kų armijos išsidangino, be
abejo, tuo tikslu, kad bolše-
vikus savo kraštan atsikviėtų
ir jiems vadovavus, kaip vieto
ties žinovai. Lietuvos Laikina-
jai Vyriausybei su tokios rū-
šies "piliečiais" reikėtų imtis
griežčiausios kovos, pasigau-
nant tam tikrų karo priemo-
nių, nes, kaip jau patirta, bol-
ševikų armijon pabėgusieji ir
dabar tebeturi tiesioginių ry-

šių su čia pasilikusiais savo
minties draugais.

Dam. Treigys.

"Lietuva," Kaunas.

Kardinolo Rezidencija,
408 North Charles Street
Baltimore, Md.

Gegužio 5 d., 1919.
Jo Ekselencija P. J. Mul-
doon, D. D.

Jo Ekselencija J. Schrems,
D. D.

Jo Ekselencija V. T. Rus-
C. M., D. D.

Jo Ekselencija V. T. Rus-
sel, D. D.

Katalikiškų Reikalų Gene-
ralis Komitetas.
Jūsų Ekselencijos ir Brangūs
Vyskupai:

Iš priežasies Administraty-
vio Komiteto Tautinės Kata-
likų Karinės Tarybos susirin-
kimo, kuris privalo įvykti
šiavaitę New Yorke, aš
meldžiu pastarosios narių su-
sirinkti ir-gi atskirai kaip 'Ka-
talikiškų Reikalų Generalis
Komitetas'. Ašai negaliu da-
lyvauti, bet aš meldžiu vys-
kupų Muldoon pavaduoti ma-
ne, užimant pirminkino vietą.
Aš meldžiau Arkivyskupo
Hanna pažymėti savo vieton
vyskupą iš tolimų Vakarų.
Jisai nurodė vyskupą Glass iš
Salt Lake City, kurį aš
džiaugsmingai paskirčiau į Ad-

ministratyvį Komitetą, kuris
tokių būdu, veiks kartu su
mumis Katalikiškų Reikalų
Generaliam Komitete.
Mes visi pripažįstame, Bran-
gūs Vyskupai, svarbą įvyk-
dinto užmanymo, kuriame
mums suteikė savo patarimą
šv. Tėvo ypatingas pasiunti-
nys, Arkivyskupas Cerretti.
Tasai patarimas, mano nuo-
mone, yra viršprigintas pa-
šaukimas surinkti mūsų visas
spėkas ir geriausias mintis,
kad jas suorganizuoti ir su-
vartoti tikėjimo uždegimui A-
merikos žmonių širdyse. Šiame
laik pastarasis turi būti pri-
skaitytas Dievo Apveizdai; ši-
to Komiteto suorganizavimas,
aš tikiu, pradeda naują era
mūsų Bažnyčioje. Artimai su-
megsta Hierarchijos organiza-
cija, veikdama kartu su deri-
nime, žada, su Dievo pagalba,
didžiausį išsiplėtimą ir išsi-
tališkų Reikalų Generalis
Komitetas'. Ašai negaliu da-
lyvauti, bet aš meldžiu vys-
kupų Muldoon pavaduoti ma-
ne, užimant pirminkino vietą.
Aš meldžiau Arkivyskupo
Hanna pažymėti savo vieton
vyskupą iš tolimų Vakarų.
Jisai nurodė vyskupą Glass iš
Salt Lake City, kurį aš
džiaugsmingai paskirčiau į Ad-

rinkiman aptarti su jumis
veikimo rubežius, aš noriu su-
teikti jums keletą savo min-
čių ir sumanymų, kuriuos
man suteikė Hierarchijos na-
riai. Aš nesu pasirošęs iš-
reikšti savo nuomonės apie
šituos sumanymus, bet įgijęs
iš tokių praklinių šaltinių, aš
pasiūnėu pastarnusius jums,
kad apsvarstytumėte, formuo-
dami savo plenus.
Paprastas Komiteto veiki-
mas, kaip aš suprantu, tėra
prisiruošimas prie Hierarchi-
jos susirinkimo ir įvykdymas
jos nutarimų bei pageidavimų.
Tokių būdu pastarasis busias
reikalinga įstaiga prašalini-
mų keblumų aplamuose Baž-
nyčios reikaluose.
Plenuojant šitą veikimą ga-
lima padaryti keletą "Kata-
likų Reikalų" skyrių. Aš pa-
duodu sekančius, kurie tėra
sutvarkyti daugiau praktišku,
negu logišku būdu: 1. Apaš-
tališkas Sostas. 2. Naminės
Misiijos. 3. Svetimos misijos.
4. Socialis ir labdaringas
veikimas. 5. Katalikų Univer-
sitetas. 6. Katalikų apšvieta
aplamai. 7. Katalikų Literatu-
ra. 8. Katalikų Spauda. 9. Le-
gisliatura. 10. Katalikų Būras.
11. Finansai.
(Daugiau bus).

GABRYS I POLITIKOJE

(Tąsa nuo)

Lietuvos nepri-
pažinimą. Gyve-
ninkais mes i
takininkų Liet
mybės pripažin-
ma po vokiečių
vokiečių išgavo
markių, kuriuos
vynės reikalams
po taktininkais
jų tik 1 milijon
25 kartus maž
mes padėtume
kelti maistą pri-
turėtume prisip-
tekome nei sąžin

Taryba vengė

Bet kam Tary-
p. Leonui sudr-
ninti Kuriamąjį
mą taip, kad i
laikina Valstyb-
ja, apsvarstanti
gančius reikalus
Kas bloga, ta
negalime Taryb-
vadinti nuopeln-
suprantame, ka
reikalais nei v
negali išbuti ne
das.

Taryba nusil-
partijos ir soci-
vimams. Tiedv
mačiusios, kad
beveik 2 trečda
demokratų, nen
ni krikščionys o
darytų Lietuvai
Krikščioniškoji
vos parlamento
norėjo partijinė
laiku, o matė,
antara ir socij-
kels, jei išrin-
masis Seimas n
ninti į Valstyb-
ja.

Kaltinti Tary-
sileidimą dviem
linksiom partij-
vien ką kaltinti
Lietuvos už ner-
jins kovos tais
pirmutinis užda
rupinti Lietuvo
be.

Jei dabar kri-
kratai duotys
Gabrio šauksm-
ų labai gražaus
seniai padaryt-
naudos.

Kas susidės

Krikščionys
kaipo tokie su
susidės, nes ne
politikos dėsni-
noje partijoje
Ne vienas asm-
pinigio ir vald-
ščionių kopė
prie p. Gabrio.
Daugelis asme-
tijų yra tos pa-
minties kaip p.
Gabrys, netikė-
ščionija apsieme
nuo radikalių p-
darys ir kiti j-
nės. Galima tik
mobilizuos kar-
prieš dabartinę

Karjeristų y-
vių. Vieni caro
navo kaipp šni-
po Lietuvos mi-
jome, nors nem-

Pur

Buvusius car-
šus dabar turi
draugaudamas

GABRYS LIETUVOS POLITIKOJE.

(Tęsa nuo 2 pusl.).

Lietuvos neprigulmės pripažinimą. Gyvendami po talkininkais mes neišgavome iš talkininkų Lietuvos neprigulmės pripažinimo. Gyvendami po vokiečiais Taryba iš vokiečių išgavo 100 milijonų markių, kuriuos sunaudojo tėvynės reikalams. Gyvendami po talkininkais mes gavome iš jų tik 1 milijoną dolierių, t. y. 25 kartus mažiau. Jei dabar mes padėtume p. Gabriui pakelti maištą prieš Tarybą, tai turėtume prisipažinti, kad netekome nei sąžinės nei gėdos.

Taryba vengė partijų kovos.

Bet kam Taryba leido p-nui p. Leonui sudrožti ir suploninti Kuriamąjį Lietuvos seimą taip, kad iš jo išeitų tik laikina Valstybės Konferencija, apsvaistanti paprastus bėgančius reikalus?

Kas bloga, tai bloga. Mes negalime Tarybos klaidų padarinti nuopelnais. Bet mes suprantame, kad dabartiniais reikalais nei vienas žmogus negali išbuti neįpuolęs į klaidas.

Taryba nusileido Santaros partijos ir socialistų reikalavimams. Tiedvi partijos, pamatę, kad Lietuva išrinko beveik 2 trečdaliu krikščionių demokratų, nenorėjo, kad vienai krikščionių demokratų sudarytų Lietuvos konstituciją. Krikščioniškoji pirmoji Lietuvos parlamento dauguma nenorėjo partijinės kovos žinoti laiku, o matė, kad p. Leono Santara ir socialistai tą kovą kels, jei išrinktasis Steigiamasis Seimas nesiduos suploninti į Valstybės Konferenciją.

Kaltinti Tarybą už šitą nusileidimą dviem į peštyne palinkusiom partijom yra tai vis vien ką kaltinti du trečdaliu Lietuvos už nenorėjimą partijinės kovos tais laikais, kada pirmutinis uždavinys buvo apurpinti Lietuvos neprigulmę.

Jei dabar krikščionys demokratai duotųsi išsinaudoti p. Gabrio šauksmams, tai netektų labai gražaus nuopelno, neseniai padaryto tėvynei ant naudos.

Kas susidės su Gabriu.

Krikščionys demokratai kaip tokie su p. Gabriu nesusidės, nes neatsakys savo politikos dėsnių. Bet kiekvienoje partijoje yra karjeristų. Ne vienas asmuo, kuris prie pinigų ir valdžios lipo krikščionių kopečiomis, telksis prie p. Gabrio.

Daugelis asmenų iš kitų partijų yra tos pačios rūšies ir minties kaip jį. Kaip p. Gabrys, netikėdamas į krikščionių apsimetą jos apginęju nuo radikalių partijų, taip padarys ir kiti jo plauko žmonės. Galima tikėtis, kad susimobilizuos karjeristų kruvos prieš dabartinę valdžią.

Karjeristų yra tarp lietuvių. Vieni caro laikais jam tarnavo kaip šnipai, paskui tapo Lietuvos ministrais. Girdėjome, nors nematėme.

Purvai.

Buvusius caro šnipų sąrašus dabar turi bolševikai. Be draugaudamas su jais p. Gabrys gal kada nors dar apgarsins, kad vienas iš p. Smetonos paskirtų ministrų kitados buvo caro šnipu. P. Gabrys ir jo šalininkai tuomi naudosis,

"J. GABRIO LAIŠKAS V. KAPSUKUI."

"Lietuva" (Kaune) N. 43 — kovo 1 d. 1919 m.

Bolševikų laikraštis "Komunistas" N. 23 paskelbia J. Gabrio laišką, rašytą lapkričio 5 d. 1918 m. V. Kapsukui, dabartiniam rusų bolševikų atsiųstam valdžios galvai Vilniuje, štai tasai indomus do kumentas:

Gerbiamasai Tamsta! Naudodamasis proga, kurią man suteikia V. Berzyne, Jusų pasiuntinis Berne, siunčiu Tamstai keletą žinių.

Pirm mėnesio turėjom čionai konferenciją su Lietuvos Tarybos "šulais": Smetona, Yčū ir keleta kitų "buržuų" buvo taipgi keli (3) Amerikos delegatai. Iš tos konferencijos paaiškėjo, kad Lietuvos likimo mes jokiū būdu negalime palikti dabartinės Tarybos rankose. Prie ko jie privės musų šalį? Jokiū būdu negalima daleisti, kad 20 vyrų ar, geriau sakant, keli demagogai a la Yčas, spręstų visos šalies likimą kviesdami karalių ir t. t. Aš turėjau smarkų konfliktą su jais per konf. delei to, kad protestavau prieš užurpaciją žmonių teisių, aš reikalavau sušaukimo seimo visuot. lyg. tiesiu ir t. t. balsavimu, kuris vienas tegalės nuspręsti Lietuvos likimą. Žinoma, musų nauji "autokratai" nieko nenorėjo girdėti. Bet aš tiksliai galas jų artinasi: vokiečių kariuomenė, po kurių globa jie yra, turės greit apiešiti Lietuvą, tai tuomet mes sugrįžę padarysim tvarką.

Miela man būtų labai ineiti su Tamsta į nuolatinį kontaktą per p. Berzynį.

Priimki, Tamsta, draugišką mano pasveikinimą.

J. Gabrys.

Indomu atrodo p. J. Gabrys su tuo laišku, kuomet žmogus prisimeni tas "augštesnes sferas", kurios delei jis mus (t. y. A. L. T. delegatus) smerkė savo "raporte", į amerikiečius; kuomet žinai, kad jis vedė konšachtą kaip tik su vokiečiais po slaptyvarde von Kaufer ir vokiečiams labai rupėjo, kad jis būtų geruoju su Taryba, kuri buvo pasmerkta (Ludendorffo tam tikru slapty įsakymu) išvaikyti, kuomet žinai, kad p. J. Gabrys turėjo savo kitą kandidatą į Lietu-

griaudami Tarybą ir Prezidento garbę su visa Lietuvos tvarka. Bet mes žinome, kad p. Smetona niekuomet nebutų daręs šnipu-ministru, jei būtų turėjęs nors mažiausią įtarimą. Prezidentas ministrus renka be stebuklingos Dievo pagalbos, nestebėtina, kad gali ir apsiriki. Jei būtų žinojęs, pirma laiko prezidentas tokiam būtų antausį davęs, o ne ministro portfelį.

Dar kitokių purvų gali išknietti iš musų gyvenimo sugabys intrigantai. Bet mes žiūrėkime ko tėvynei reikia. Išvirkusioji Rusijos mokykla prinešė purvo į mus intelligenčių tiek daug, kad dar dauge liui metų jo išteksime, kol visą išvežsime iš savo namų. Jei ne tas mokyklų besąžiningumas, neturėtume tiek sántaikos ir tvarkos ardytojų, kiek jų yra dabar.

Didžiausia tautos nelaimė yra ta, kad nedorų asmenų yra per daug. Pirma įgykime neprigulmę tautai, o paskui sutvarkykime mokyklas, kad tautos šviesuoliai išeitų po draugiai ir dori.

vos karalius ir jįjį niekieno negaliojant kvietė priimti Lietuvos karuną. Kuomet, kaip esu girdėjęs, pats J. Gabrys dalyvaavo aptarinėjant konvencijos Lietuvos su Vokietija. Aš manau, kad K. Pakštas, sugrįžęs Amerikon, ir tiesiai iš Lietuvos, tad daug dalykų indomesnių pasakos.

J. D.

GABRYS EINA PRIEŠ SMETONĄ.

Atviras Laiškas.

Jo Malonei
Antanui Smetonai,
Lietuvos Valstybės
Tarybos pirmininkui.

Tamista,

Atsimeni tuos sunkius metus, kuomet musų Tauta, vienam jungui nukritus, pateko kitan dar sunkesnian. Lietuva prispausta vaitojo, o balso jos nieks negirdėjo, nes ji buvo atskirta nuo viso pasaulio plieno ir ugnies siena. Nevien lengvatikis manė, kad musų tauta žus karės ugnies viesulų, o jos likučiai paskęs svetintaučių juroj.

Šioj sunkioj musų tėvynei valandoj, tolimuos laisvos Sveicarijos kalnuos susispietę aplink mane burelis Lietuvos sunų. Mes pakėlėm balsą prispaustos, nuvargintos tėvynės apginimui, mes paskelbėm pasauliui jos vargus.

Mano rupesniu Tamsta ir keli kiti Lietuviai vargais, negalais tapo atkviesti Lausanės III, Tautų kongresan (1916 m.), kur pirmą kartą tapo paskelbtas pasauliui o baltis nepriklausomos Lietuvos. Man kalbinant pasisekė jus sukviesti (sakau sukviesti ne išrinkti) Vilniuje rugsėjo konferencija (1917 m.), kur tapo išrinkta ir vokiečių okupacijos valdžios patvirtinta Taryba, kurios pirmininku tapai paskirtas Tamista.

Atsimeni Tamista kokiomis sąlygomis Taryba tapo pripažinta Berne konferencijoje (1917 m.) "branduoliu" busimios Lietuvos valdžios; ne viena tų sąlygų Tarybos netaupo išpildyta. Tamista, kaip Tarybos pirmininkas, ir pati Taryba nesugebėjo tinkamai išpildyti ant jūsų uždėtą užduotį; jus prasikaltote prieš tautą; jus sulaužote demokratizmo principus, jus patys, nebūdami tautos išrinkti, drįsote pasisavinti tautos suverenybę; jus tautos nepasiklausę drįsote rišti, spręsti visos tautos likimą, sauvaliai ją skeldami monarchija ir Lietuvos karaliaus sostą sauvaliai siulydami vokiškam kunigaikščiui Urach'ui (11 liepos, 1918 m.) Jus buvute sutikę padaryti su Vokietija, senoj režimo, konvencijas, sutartis (kariška, maito, kelių ir pinigų), kurios būtų visiškai sunaikinę Lietuvos nepriklausomybę.

Jus kiek vėliau, karėi pasibaigus ir sąlygom prieš tai persimainius, nesuaukėt Steigiamojo Seimo, idant jo rankosna sudėti Lietuvos likimą, nes bijojot stoti rusėnų tikrų tautos išrinktinių akivaizdon. Jus nesugebėjot apginti Lietuvos ribas nuo jos priešų rusų — bolševikų ir lenkų ir, pirmam pavojui atsiradus, Tamista su visa savo šeimyna ir artimiausiais draugais ir patarėjais p.p. Yčū ir Valdemaru, išbėgot užsienin ir tik pavojui praėjus, Lietuvos jaunimui atstačius savo krutinę prieš priešą, Tamista triumfaliai pagrižai Lietuvon ir sauvaliai pasiskelbei Lietuvos subulikos prezidentu.

Kokią teisę Tamista ir Taryba turite užurpuoti sau Sei-

"RAMYBĖ JUMS"

Seniai visų laukiama išėjo iš spaudos

Nauja nepaprasta Maldaknygė

Išleista Kun. Jono Jakaičio lešomis

Maldaknygė turi net 958 puslapius, bet atrodo visai nedidelę delto, kad spausdinta ant labai plonos popieros.

Kainos:

Audeklo apdaraais kaina \$2.00

Avies kailio apdar. kaina \$2.50

Morocco minkšti kaina \$3.50

Užsakymus siųskite šitu adresu:

"Draugas" Publ. Co. 1800 W. 46th st

Pažymėkite už kokią kainą norite gauti knyga

THE ATLANTIC COAL COMPANY Incorporated

turi 297 stockholderius savo kasykloj New Geneva Fayette Co., Pa. Dauguma iš šitų 297 yra jūsų tautiečiai, o gal ir draugai ar giminės. Šitie žmonės iš kurių dauguma yra mainieriai su daug metų savo prityrimo, gerai peržiūrėjo šitą propoziciją ir rado, kad jų indėti pinigai yra saugūs ir nesigaili pirke šėrus.

Jeigu musų anglių kasykla buvo gera jiems, be abejonės, kad ji gali būti gera ir jums taippat. Jeigu turi pinigų, tai nelauk ilgai, bet tuojau indėk į šią kompaniją, o atneš tau pelną.

Mes turime jums gerą propoziciją kuri jums patiks be abejonės. Mes turime geras anglias. Jos yra visiems žinomos Pittsburgho gisla anglių nuo septynių iki dešimties pėdų augščio. Anglis yra labai švrios ir nėra abejonės, kad iš jų bus pelnas. Musų kasykla yra ant Monangahella geležinkelio kuri sujungia Pennsylvania su New York Central linijomis.

Mes rekomenduojame kiekvienam kuris dar nėra vienas iš musų 297 šėrininkų, kad paliktų vienu ir prisirašytų prie musų korporacijos. Musų šėrai jau beveik visi yra išparduoti taigi turėsite veikti greitai, nes kitaip bus per vėlai.

iČonais yra vardai musų 297 šėrininkų:

Mike Lengyel Louis Fekete John Mester Steven Kiss Elizabeth Oszy Peter Nagy John Harapko Charles Harapko John Dobos Lorincz Kupecz Charles W. Soyka Charles Meszak Steve Vinze Peter Chesko Mike Slanina Joe Hader Marion Fulop Mary Turjanicza Steve Matyos Jacob Novak Andy Yenkye Nick Cindrich Emery Laszlo Steve Soos W. H. Uledy C. C. Goss H. R. Norman Fred Kaminsky T. O. Armstrong Dorothy Fulton E. D. Fulton Donald Fulton John Wallace Fulton Lucy Fulton John Ribar Charles Simon Andy Ribar Steve Ribar Tom Vanik Steve Szeman Sam Spisak Joe Ivaniczky Joe Pozga Silvester Letky Louis Omeruz Frank Hachevar Tony Dragar John Beve Louis Cvelbar	George Petty Andy Kotroco John Szabadish Pauline Szabadish Mike Krivenko Steve Balchin John Harapko Jos. P. Paal Emery Klug Alex Dely Frank Zahradnik Steve Komer Luka Brondie Toma Sole John Steklacie John Kurek Joe Fenturich John Polla Joe Lofcsany Attilio Santorelli Alberto Pace Dudley Elec. Mach. Co. W. E. Dudley E. T. Norton Joe Yerman Michael Kozma Anna Kozma Sam Caydos George Kozma Paul Bisko John Bogdan Anton Bachany Andy Drobnie John Modie John Novak Jos. Olicky Louis Petak Mat Silich John Hrabik Matej Rudin Ivana Deblve	John Varga Joseph Kalish Frank Pellan Lukach Wasyl Melly Ordoch Steve Radul Andy Gurjel Michael Budipsky Anton Zbasnik Antonio Nichte James Caruso John Horhat Frank Majcek George Glemba Frank Svete Tony Zeler Frank Zelminich Mat Prestavec Pete Buckovich Tony Tursich Mary Svete Felix Hudari Mike Petak John Sovjak Pete Rusenko Mike Udorman Terezia Uderman Lorincz Polare Marion Beloin Lorenz Krajncz Ivana Petrovich Gaspar Petrovich Anton Tursich Mat Strazsar Frank Yordlan John Lindie Frank Liuk Anton Welikanye Johann Rolich Martin Repan Adam Kvasnica John Danhel Andy M. Bela Martin M. Bobka Martin Zofko Daniel Onoszko George Watunya Anton Wozell Francisca Bizjak	John Bizjak Joe Konchan Steve Szokolovich John Babinecz Mat Buday Steve Radul Andy Gurjel John Szinkovich Miklos Varju Mike Kupecz M. Mitrlisin Adam Pajksa John Androsee Grego Szoltan Alex Szabo George Gellen Mike Evanovich Anton Wesnyak Nikola Bedckovich Joseph Kusztar George Kuboveik Stove Gurjel Mary Gurjel Steve Martos Paul Zemiska Anna Zamiska Tom Zamiska Anton Samsa Matija Nemec Frank Dime Pavel Danihel Mary Danihel John Sztanislaw Joe Serjak Melicio Ogenio Stefano Tedesco George Vidakovich Vincenzo Jacopetto Frank Jacopetto Mike Evanovich Martin Belak Mike Buzas John Bojarka Mike Biskup Peter Grubelnik Anton Katich Joe Kinkala Rudolf Miglich Frank Klitchek	Anton Klitchek Joe Ferch Peter Miglich Mate Lupan Leo Hamuljak Joe Hupka Joe Marjak Sam Pasnik Luka Perkovich Zenko Redelja Joseph Chihella Mat Hartman Tony Rupret Anton Yurach John Kopnik Lad. Papp Steve Bocsi Gergely Szabo Augusta Petrela Matej Bogovich Pietro Natalisi Urban Russell Mike Kussell Felix Haribon Joseph Hanosak Louis M. Martin Max W. Steiner Elja Hovanet George Vukovich Anton Gurach Louis Hribar Pete Grubelnik George Kocsnyik Martin Vallo Martin Valent Mat Pajnich Ignacz Stiplosek Joe Popivchak Mike Popivchak Vladislav Rudzinsky Mike Haraschak Frank Bertamini Nikola Vramus A. Podolan J. Snicer J. Stanislav Chas. H. Komlosy E. W. Hoffman
---	--	--	--	--

Adresnuokite visus laiskus sekanciai:

The Atlantic Coal Company Inc., 203 Union Bank Bldg.,
Cor. Wood & Fourth Ave., Pittsburgh, Pa.

Springer Advertising Agency, House Bldg., Pittsburgh, Pa.

giamojo Seimo teises? Negana to, kokią teisę Tamista turėjai užtraukti ant Lietuvos šimto milijonų paskolą pas vokiečius ir tai sąlygom priešingom ir pragaistingom Lietuvos gyvybei ir jos atečiai.

Tamista ir Taryba nesugebėjote apginti Vilnių ir Gardiną nuo lenkų. Ar suprantate jus, kad tuomi pastatėte didžiausiame pavojuje Lietuvos nepriklausomybę? Vietoj stiprinti ir skubiai organizuoti musų kariuomenę, jus ją užkretė savo partijųvmais, o gabiausius karininkus organizatorius delei partijųvų prašalinot. Ar nematote, kad jus tuomi vedate musų tėvynę prie pražūties?

Ar žinai Tamista, delko Lietuvos nepriklausomybės pripažįsta Ententes valstijos ir delko Jusų atstovų: Valdemaro ir Yčo neįsileidžia į Taikos konferenciją?

Delto, kad Tamista, visa Taryba ir patys jūsų paskirtieji atstovai, nebūdami tautos išrinktiniais, o vokiečių paskirti, susikompromitavote su jais įvairiomis derybomis, pragaistingomis Lietuvai. Kol

Lietuva neturės tikros valdžios, kilusios iš Steigiamojo Seimo ir atsakomingos prieš ją, mes negalime fiketie Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo ir į Taikos konferenciją patekimo. Reikia skubėti, laiko mažą telieka. Musų likimas bus išrištasis be musų.

Tamista ir Taryba, užurpuodami ir pasityčiodami iš tautos teisių, netekote joje visiškai pasitikėjimo; jus privalote pasitraukti, tuojau suaukinti Steigiamąjį Seimą ir jo rankosna sudėti Lietuvos likimą.

Taigi, delei augščiausiojo musų tautos troškimo atsiekti mo šiame didei kritiškame momente aš esmi įgaliotas kreipties į Tamistą šinomi raštu vardan Augščiausios Lietuvių Tarybos ir Tautos sąjungos, nesena susitvėrusios Lietuvoj, reikalaudamas knogreičiausiai Steigiamojo Seimo sušaukimo visuotinui, lygiu tiesiu ir slapty balsavimu. Jeigu rinkimai į Steig. Seimą nebus paskelbti pirm pabaigos gegužio mėn., tai šiedvi organizacijai neatsakys prieš tautą už pasekmes.

J. Gabrys.

DRAUGAS NELAIMĖJE!

* Mainieriai, mechanikai, andejai, fabrikos ir slap visokie darbininkai, dirbant viđių ir lanke, yra amžini draugai

PAIN-EXPELLER

Jau suvirš penkios-dešimty metų kaip šita pūki gyduola yra vartuojama su geriausiomis pasekmėmis, ligydmui ramatizmo, skausmų krutinei, šonose ir raumenyse, neuralgijos, stremų diegmų, šalčio ir kosulio.

Nespaigauk pirkdamas pigius vaistus didesne bankose. Retkats geriau. Kuomet pirksi Pain-Expeller, persitikrin ar yra IZARA, vaishadenkile ant kaktaduko. 35 centai ir 65 centai už bankutę. Gaunamos visose aptiekose, ar tiesiog is laboratorijos.

* F. AD. RICHTER & CO., 74-80 Washington St., New York, N. Y. *

Lietuviai Bridgeportiečiai ir kiti visi, kurie atsilankysite ant Bridgeporto neužmirškite užėti į

LIETUVIŲ DARBINIKŲ SAJUNGOS KRAUTUVĖ
901 West 33rd St.

Tenai galėsite dienraštį "Draugą" pasiskaityti, paduoti jį pagarsinimui, paieškoti. Galėsite įduoti "Draugo" spausuvei įvairių darbų, kaip: plakatų, tikiety ir kitokių dalykus padirbti ir knygų nusipirkti.

Tenai galėsite įvairius krasos reikalus atlikti. Jei busite sušilę, ar ištroškę galėsite atsivėdinti vėsiais, skaniais gerimais ir gardžia šaltakose. Patarnavimas mandagus.

LEGENDOS IR PASAKOJIMAI APIE KUDIKĖLĮ JEŽŲ

(Tąsa.)

Tiesa. Žemiau jų tęsėsi mėsos jūrės, kurios toli, toli, rodėsi jungiasi su dangum. Ant jų paviršiaus plačiai spindėjo ir mirgėjo aukso siuteliai nuo nykstančių, nusileidžiančių saulės spindulių, tai vėl rodėsi dygsta ir auga iš jų aukso kalnai. O tai bangos, į kurias atsimuša pazardo šviesa. Kiek visame tame gražumo!

„Jau aš sena, daug pagyvenau,” atsakė močiutė; „jau daug prisizūrėjau į tas siubuojančias, niekada nenusiramiančias bangas. Mačiau, kaip siubavo mažus luotelius, linksmiai aplinkui žaizdomos, bet mačiau ir kaip jos rijo didžiulius laivus, drauge su žmonėmis. Graži ramių jurių muzika, bet baisus ir žiaurus jos įtūžusios kriokimas. Ai, vaikeliai, aš myliu tuos žodžius—ir nebus ten daugiau jurių—jie yra man tikrai maloni muzika.

„Argi jūrės taip žiauros yra!” tarė vaikas. „Na tik ir aš mačiau audrų taippat, bet niekada nemačiau laivų sudužimo. Nes jei laivai prie jurių tinkamai pritaikinti, o žmonės yra vikrūs, tai bangos ne ką gali padaryti, tik tai bent pasupti, kaip supa lopšelyje, arba supuklėse.”

„Vaikeliai—atsakė senutė—kaip mažą dar tu žinai, tvirtiausias, didžiausias laivas nevisuomet pajiegia atsisiegti prieš močias bangas. Aš mačiau daug sudužimų. Vieną regėjau ant Sv. Gvenelfo Uolos, kuris keturias valandas gynėsi ir žuvo. Tai yra liūdnas pasakojimas.”

„Ne, močiutė; aš jau augu; greit busiu vyras; o aš dar nieko nežinau, išskyrus tai ko vienuoliai mane išmokino. Papasakok man apie laivų sudužimą.”

„Naktis, kurioje gimė, buvo tamsi ir šalta,” tarė močiutė, „buvo tai prieš pačias Kučias. Visą dieną snigo, šiaurys vėjas baisiai putė. Ant šios uolos su didžiuliu vargu galima buvo išstovėti kokią minutą arba dvi. Delei to baises vėjo visą savaitę niekas nedrįso sėsti į laivus. Apie vidurnaktį žmogus, kuris ėjo išklausti naktinių Mišių, pamatė laivo šviesas, o po to greitai įžūrėjo ir tamsų laivą. Drąsiau ir vikriau, tarp kurių buvo ir tavo tėvas, leidosi į jūrės gelbėti žmonių, bet nei vienas nepajiegė išgelbėti. Iš ryto rado daugybę lavonų ir įvairių daiktų, išmestų vandens ant kranto. Tavo motina buvo marinama. Išgirdus apie sudužimą laivo, prašė Tėvo Benedikto, kad tave pakrikštytų Kristoporu, pasitikėdama, kad kada nors padarysi tokį darbą, kuris duos tau tikrą teisę jį nešioti.”

„Ką gi reiškia tas žodis, močiutė?”

„Kristaus nešiotojas. Sv. Kristoporas tarnavo Dievui, kilnodamas žmones per upę, nors jis buvo daug stipresnis, negu koks kitas žmogus. Vieną kartą jis turėjo laimę nešti švenč. Kudikėlį Jėzų per upę tamsioje, audringoje naktį, kada išrodė tiesiog negalimas daiktas pereiti upę. Kas yra Kristoporas tas privalo visuomet savo širdyje Viešpatį Jėzų nešiotis.”

„Aš trokščiau pamatyti Kudikėlį Jėzų,” tarė vaikas. „Ką manai, kad aš susirasčiau gilią upę ir nuėjus stovėčiau tenai, Jis gal ateitų ir paprašytų manęs.”

„Ne, vaikeliai,” atsakė močiutė. „Sv. Kristoporas troško tarnauti galingiausiam Viešpačiui. Kiek laiko jis tarnavo pasauliui ir velniui; paskui išgirdęs, kad Jėzus yra viešpačiū Viešpats ir karaliū Karalius, troško jam tarnauti. Tada jis užklauso vieno seno vienuolio (tyruolio), kaip jis galėtų rasti Jėzų, kad jam tarnautų. Dievo tarnas atsakė jam, kad mes tarnaujame Jėzui, tarnaudami pavargėliams ir silpniems.”

„Aš padėsiu silpniems,” tarė Kristoporas. „Aš iššluosiu kasdien seno Jansono grincį, jei man pavyksite, pirmiau padarys viską, kas tikrai reikia, jums. Aš padarysiu daugiau, pareis ir vyrus. Aš išėsiu, susirasiu vargšų ir ligonių ir padėsiu jiems.”

„Dievas nori, kad padėtume tiems, kurie arti męs yra; Jis nedaugelį pašaukia apieist savo kaimelį ir eiti ieškoti naujų sunkybų. Bet aš neabejoju, kad Dievas suras būdą parodyti tau, kokių kelių turėtum eiti.”

II.

Praėjo kelios savaitės. Kristoporas skaitė Sv. Jono žodžius savo močiutei taip tankiai, kad juos jau atmintinai žinojo. Dabar jau juodu pradėjo skaityti Sv. Mato evangeliją. Iš jos Kristoporas įsidėmėjo ypač šiuos žodžius: „Ką tikrai padarysite vienam iš tų mažiausių mano brolių, man busite padarę.”

Dažnai, gulėdamas ant uolinio kranto, jis mąstė apie Sv. Kristoporą ir Dieviškąjį Kudikėlį, ar dar dažniau mąstė apie dangų, kur jau daugiau jurių nebus. Jį tėvas auklėjo taip, kad jis mylėtų jūrės, laikytų jās savo geradėju ir prieteliu, kuris duoda pragyvenimą jo tėvui ir viso kaimo žvejams.

Labai smarkiai jis dabar ilgėjosi atlikti darbą, panašų jo globėjui, Sv. Kristoporiui. Ką jis padėjo savo močiutei ir gelbėjo susenusį Jansoną, kuris jau beveik visiškai nustojo matyti, tai jis tą laikė menku, nevertu Jėzaus darbu.

Kada atėjo Kalėdų vigilija (Kučios) jis beveik ištisą dieną praleido vienuolio koplyčioje besimeldamas. Jo troškimas, ką nors didžio gero atlikti, taip buvo didelis, kad net jo krutinė smarkiai pradėjo siubuoti ir jis vos galėjo laikytis.

Po pietų savo grintelę jis labai, labai gražiai apšvarino, o po to nuėjo pas Jansoną skaityti, nes tas buvo vienai vienas, neregys ir didžiai nuobodžiavęs.

„Kaip baisiai vėjai kaukia!”—tarė senukas, kada tamsumas pradėjo apglėbti ir žemę ir jūrės. „Ar girdi, kaip vai-toja, dejuoja aplink grincį? Tai man primena naktį, kurioje tu gimėj.”

„Ir ima snigti, taippat,” tarė Kristoporas, iškišdamas galvą pro duris.

„Bus audringa, žiauri naktis,” tarė Jansonas, linguodamas savo žilą galvą. „Tesaugoja Dievas visus, kurie yra šią naktį ant jurių!”

„Pasakyk man, tėvuk Jansone, ar matei tą sudužimą, kuris atsitiko naktį, kurioje aš gimiau.”

„Aš nebuvau namieje tą naktį. Aš buvau išvažiuojęs prie Engelfordų ir grįžau namon švęsti Kalėdas. Jau savaitė bu-

(Daugiau bus).

LIET. RAUD. KRYŽIUS.

Praslinkus L. R. Kryžiaus savaitė, patėmyta, kad mūsų katalikiškoji visuomenė, visuomet atjaučia geriems darbams. Užgirdę apie sutvėrimą tos taip naudingos mūsų lietuvių tarpe organizacijos, kurios pageidaujama buvo jau nuo senai, rimtesni ir apšviestiesni lietuvių kolonijų vyrai ir motrys su mergaitėmis tuojaus griebėsi darbo, darbo, kurio delei kiekvienas turėtų pasišvesti, bei dėti savo auką.

Kaikuriuose kolonijose buvo dirbta ne ant juoko. Surinkta daug visokių daiktų. Pritraukta prie organizacijos daug žmonių užsimokant metinę dolerio mokesnį ir daug kitų reikalų nuveikta. Kaikuriuose kolonijose meža pameškas ir sweatherius Lietuvos kareiviams, kitos siuva marškinius ir visos abelnai taiso savo dalelę Lietuvoje esantiems nuvargusiems broliams. Kitose vietose lietuvis moteris vaikščioja po lietuvių biznierių ir renka valgomuosius daiktus blešinėse.

Tuomet tarp L. Raud. Kryžiaus sekeja prie Tautos Fondo organizuojamas tvirtyn. Saugosiam reikalų vedimui centro išdėmė, p-lė Vaškevičiūtė, sudėjo 5,000 dol. kauciją ir, jeigu būtų reikals, tai galės tą kauciją pakelti, vienok L. R. K. centras nemano laikyti surinktus pinigų, bet tuojaus juos panaudoti Lietuvos reikalams. Taipgi pakviesti išdo globėjai: gerb. kun. Kemėšis ir p. J. Grajauskas.

Sumanyta tuojaus nupirkti medikamentų Lietuvos kariškiams daktarams už 6,000 dol., kuriuos kun. Žilius važiudamas Paryžium žada pasiimti ir perduoti Lietuvos valdžiai. Apart to yra proponuojama siųsti 10 lietuvių mėsū, kuriomis algos užtikrinimas ir kelionė atsisie apie 3,000 dol. Lietuvaitės bus siunčiamos vien prigelbėti daktarams slaugoti ligonius, kurių šimo laiku Lietuvoje labai daug yra.

Taipgi ryšiai tarpe Lietuvos ir L. Raud. Kryžiaus yra jau beveik užmegzti ir dabar reikėtų susitvėrusiems skyriams sukrusti, neatidėliojant siųsti surinktus draubinius ir pinigus centran. Situot kaip galėdami skubinsime pasiųsti Lietuvon.

Visi lietuvių pradėjime darbą. Veikite, kas kaip išgalite, kas auka, kas darbu dėkitės prie palengvinimo naštos mūsų brolių Lietuvoje.

L. R. K. Sekretorius.

456 Grand St.,

Brooklyn, N. Y.

PAPENKIME ALKANUS.

Lietuvos laikraščiai ir visi iš Lietuvos pastaraisiais laikais atėję laiškei skelbia vieną ir tą patį: Lietuvoje visoko stokuoja; trūksta valgio, drapanų, avalinių, vaistų.

Praneša Lietuvos laikraščiai, kad įvairiuose Lietuvos miestuose tai vienas tai kitas įžymesnis lietuvis-veikėjas mirė nuo baisios ligos—nuo dėmėtiosios šiltinės, kuri yra karių ir badmečių palydovu. Toji liga išsivysto iš nesvaraus užsilaikymo ir iš ilgo nedavalygmo ar nėsibadėjimo.

Jau toji liga Lietuvoje siaučia ir žmonės miršta ir Lietuvoje ir kaimyniškose valstijose. Žinoma, laikraščiai paskelbia tik apie įžymesnių veikė-

jų mirti, o kiek išmiršta nuo tos ligos paprastų darbo žmonių, tai niekas neskelbia—tai jau paprastas dalykas. Lietuvos valdžia susirupinusi tos ligos apsireiškimu, griebėsi gana aštrių sanitarių priemonių ją sustabdyti ir sumažinti, ir žinoma, kad už tai Lietuvos valdžią tik pagirt tėra galima. O ką mes turėtume daryti kuomi mes galime prieš tąją Lietuvos žmonių nelaimę kovoti?

Galime kovoti ir mes. Galime ir privalome. Svarbių-svarbiausias dalykas, tai valgis. Negelbės jokie valdžios sanitariniai parėdymai, jeigu Lietuvos žmoneliai neturės ko valgyti. Išbadėjusius žmones bile kokia epidemija pjauja, kaip dalgis žolę.

Visuogeriausias prieš ligas atsispyrimo įrankis ir vaistas yra tai geras, sotus, stiprinantis valgis.

PAVALGYDINKIME LIETUVOS ŽMONES, O JIE BUS NUO LIKŲ PER PUS JAU APSAUGOTI! Reikia Lietuvai siųst vaistų, drabužių, bet visulabiausiai ir kogerčiausiai jai reikalingas yra maistas. Jeigu mes priimsime žmogų nuogą ir alkana, ir prieš jį padėsime marškinius ir duonos gabalą, tai jisai griebis šnotą duonos ir rankas ir valgys, o jau užvalges vilksis marškiniais. Taip ir su lietuviu yra. Jiems viskas yra reikalinga, bet reikalingiausias yra maistas.

Amerikos lietuviai senai galvojome, svarstėme, kaip Lietuvą sušelpiti. Nevenas jau po keletą ir net po keliolika dolierių, dešimtimis, o kitas ir šimtinę Lietuvai sušelpiti per vieną ar kitą fondą paklojo ir, žinoma, labai gerai pasielgė taip darydamas.

Lietuvių Prekybos Bendrovė bet-gi visus kitus pralenkė savo darbu, delto kad jinai surado budus, kurių pagalba GALIMA YRA TUOJAUS SIŲSTI MAISTĄ I LIETUVĄ SAVIŠKIEMS. Lietuvių Prekybos Bendrovė sudaro tam tikrus pakus-siuntinius apie 85 svarus, kuriuos pasiunčia i Lietuvą tam, kam tik nori.

Vienas žmogus gali siųsti vienam Lietuvoje gimniniui, asmeniui vieną sūtinį ar paką, kaip dovaną. Ant pardavimo-gi Amerikos valdžia siųsti neleidžia. Lietuvos Prekybos Bendrovė sudaro siuntinius ir gauna iš Savienytų Valstijų valdžios leidimą ir nuvežusi i Lietuvą tą paką su 85 svarais maisto induoda adresatui, o už tą paką ir savo patarnavimą ima nuo siuntėjo tikrai po \$25.00.

Užtikrinimui to, kad tokie pakai bus tikrai pristatyti adresatui, Lietuvių Prekybos Bendrovė tam tyčia kaipo garantiją, padėjo i atskirą fondą banke penkis tukstančius dolierių (\$5,000). Jeigu koksai pakas iš kokios netikėtios priežasties pražutų, tuomet iš tų pinigų bus siuntėjui užmokėta \$25.00, kaipo atlyginimas.

Delto visi lietuviai, kurie turime bent keletą nuliekamų dolierių kišenėje, siųskime tuojaus \$25.00 Lietuvių Prekybos Bendrovei. Tegul jinai sutaiso ir pasiunčia mūsų giminiams nors po 85 svarus gero maisto. Tai bus geriausia dovana, kokią mes jiems galime šiandieną padaryti.

F. V.

PIRKITE KARŠTUS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

Matai tą Helmar dežutę?

Ji yra žinoma visur kur cigaretai rukomi.
Pastebėk kokie vyrai ruko Helmar.

Paklausk kokios jų opinijos apie Helmar.

Atsimink-Helmar yra 100% grynai Turkiški-Lengviausias ir geriausias tabakas dėl cigaretų.

Atsimink-jeigu tau nepatiks Helmar tai gausite pinigų atgalios.

Taipgi atsiminkite --- jog "pakelis" cigaretų kainuoja mažiau negu Helmar.

Smagios

Išdirbėjai Augščiūstos Rusies Turkiškų ir Egiptiškų Cigaretų visam pasauliui.

Quality-Superb

Birželio 13
rapijos vaik
iškilme buv
pirmos Sv.
mėje dalyva
Sūnų benai
gvardija ir
reivių gvaro
mokyklos v
lydimi, bena
nulydėti baž
bažnyčią di
pritarant v
giedojo.

Bažnyčioj
ispūdinga. G
Vilkutaitis,
tiems vaikū
mą Sv. Kon
vargonams s
smes. "Av
soprano p-n
to p-lė K. V
Po visų i
mi, buvo n
tainę.

Didžiausia
ir gerb. ku
taip gražų v
Birželio
House atsib
Bus išdalint

Birželio 13
Povylo lietu
vo sušauk
Tarpe kitų
rimų kun.
inėsimą pa
Sv. Vincent
iš Girardv
rengtų vaka
šimas tapo

Po to
svetainė pr
gatvių ir b
vakaras, ku
dė viršui n
choras. Vad
Daunorai, t
kaluku: "N
be galo." T
dainavo kel
liū. Program
tiniu himnu
musų.

Programa
todėl ir va
sniais pavy

Vakaro i
visas išlaid
Petro ir Po
dai.

Daugiau
maqua'oj.

L. Vyčy
lio 8 d. tu
Bailey Falls
pačią di
Spring Val
tas program

Programa
na įvairus.
prieš prade
sakė trump
bėlė. Toliau
giedojo vyč

Pirmutin
vo M. Kel
sveikinimas
jos buvo
"Girtuoklė
kurį lošė
St. Ivanaus
žus žolynų
vo choras. I
dijelė "Ka
atlošė L. La
snukaitė, M
Ivanauskai
dainuota "

Lietuviai Amerikoje.

CLEVELAND, OHIO.

Pirmoji vaikučių Komunijs.

Birželio 15 d. Šv. Jurgio parapijos vaikučiai su didžiausia iškilmė buvo prirengti prie pirmos Šv. Komunijos. Iškilmėje dalyvavo Liet. Taut. ir L. Sunų benai, D. K. Vytauto gvardija ir Šv. Kazimiero kareivių gvardija. Iš parapijos mokyklos vaikučiai, kareivių lydimi, benaras griežiant buvo nulydėti bažnyčion. Einant per bažnyčią didesnės mergaitės, pritarian vargonams, gražiai giedojo.

Bažnyčioje iškilmė buvo įspūdinga. Gerb. klebonas, kun. Vilkutaitis, gražiai išmokytiems vaikučiams, suteikė pirmą Šv. Komuniją. Choras su vargonams gražiai giedojo giesmes. „Ave Maria“ giedojo soprano p-nia S. Greičienė, alto p-lė K. Vilkutaitienė.

Po visų iškilnių, benų lydimi, buvo nulydėti atgal į svetainę.

Didžiausia padėka seserims ir gerb. kun. Vilkutaičiui už taip gražų vaikučių išlavinimą.

Birželio 22 d. Goodrich House atsibūs vaikų vakaras. Bus išdalinti diplomai.

TAMAQUA, PA.

Birželio 1 d. Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos buvo suauktas susirinkimas. Tarpe kitų svarstymų ir nutarimų kun. P. Gudaitis davė iniešimą pakviesti Tamaquon Šv. Vincento parapijos chorą iš Girardvillės, kad čia surengtų vakarą-koncertą. Iniešimas tapo užgirtas.

Po to tapo nusamdyta svetainė prie Brood ir Stad gatvių ir birželio 8 d. įvyko vakaras, kurio programą išpildė viršui minėtas užkviestas choras. Vadovaujant varg., St. Daunorai, tapo sulošta du veikalu: „Nastutė“ ir „Daina be galo.“ Taip-gi choras padainavo keletą gražių dainelių. Programas užbaigtas tautiniu himnu, Lietuva, tėvynė mūsų.

Programas gražiai atliktas, todėl ir vakaras visais žvilgsniais pavyko.

Vakaro pelnas, apmokėjus visas išlaidas, paskirtas Šv. Petro ir Povilo parapijos nau-dai.

Daugiau tokių vakarų Tamaqua'oje. J. P. Zelonis.

SPRING VALLEY, ILL.

L. Vyčių 28-ta kuopa birželio 8 d. turėjo išvažiavimą į Bailly Falls. Prie to, vakare tą pačią dieną pastangomis Spring Valliečių buvo surengtas programos Oglesby, Ill.

Programas buvo ilgas ir gana įvairus. St. Ivanauskas, prieš pradedant programą, pasakė trumpą įžanginę prakalbėlę. Toliaus vyčių choras sugiedojo vyčių himną.

Pirmutinė iš eilės deklamacija M. Kelpšaitė „Svečių pasveikinimas.“ Po deklamacijos buvo sulošta komedija „Girtuoklė su blaivininku“, kurią joė I. Lazinskaitė ir St. Ivanauskas. „Kaip-gi gražus žolynų darželis“ padainavo choras. Po to sulošta komedijė „Katra neišmanė.“ Ją atlošė I. Lazinskaitė, O. Juod-snuokaitė, M. Kelpšaitė ir V. Ivanauskaitė. Pertraukoje su-dainuota „Kur banguoja Ne-

munėlis.“ Po to sekė lošimas komedijėlės „Šliubas su vir-žu.“ Šitą atlošė B. Vilsunaitė, M. Vasiliauskaitė ir V. Joman-tas. „Ant marių krantelio“ duetą padainavo M. Gregalaitė ir Ed. Slivinskas. „Dabar suprantu“, komedijėlę sulošė P. Gregalaitė ir O. Juod-snuokaitė. „Klumpakojas“ pašoko M. Gregalaitė, B. Vilsunaitė, M. Vasiliauskaitė ir A. Mila-šauskaitė. „Aš pasėjau vieną pupą“ padainavo vyčių choras. „Nusisekė“, komedijėlę sulošė P. Jvanauskas, P. Gre-galaitė, K. Rinkus, O. Petkaitė ir St. Ivanauskas. Progra-mą užbaigiant padeklemavo viles M. Kelpšaitė.

Ant galo choras, vedamas P. Grigalaitės, užtraukė Lietuvą, tėvynė mūsų.

Nors dar jaunutė L. Vyčių 28-ta kuopa, bet energingai darbuojasi. Bravo jaunimė! Darbuokitės kiek išgalite. Tas darbas naudingas mums ir tėvynei.

Oglesbyčiai dėkojo Spring Valley's vyčiams už išpildymą gražaus programo.

Vyčių Koresp.

TELLURIDE, COLO.

Birželio 1 d. susirges plan-čių uždegimu persiskyrė su šiuo pasauliu Andrius Stanke-vičius, 23 metų amžiaus. Pa-tyjo iš Kauno gub., Ežerėnų (Novo Aleksandrovska) apsk., Tiltiškių val., Salakų parapijos, Murnuliškių kaimo. Amerikoje išgyveno apie penkis metus. Dirbo aukso kasyklose Colo-rado valstijoje. Palaidotas tapo su bažnytinėmis apeigomis Telluride miestelyje.

A. a. Andrius paliko dide-diamie mūludimę broli, Petrę, ir Lietuvoje tėvus, tris brolius ir seserį. Buvo nevedęs.

Lai lengva buna jam ši sve-tima žemelė.

„Draugo“ Skaitytojas.

CICERO, ILL.

žinutės žinėles.

Štai kiek kurios rinkėjos su-rinko aukų per „Decoration Day“ Šv. Kazimiero kapinėse:

E. Giedrikenė	\$33.01
J. Railienė	26.73
P. Česnakaitė	18.75
E. Kavaliauskienė	14.79
P. Tereikienė	13.59
E. Griekaitė	9.50
B. Velickaitė	9.50
M. Katėnienė	8.45
O. Nausiedaitė	8.00
M. Valančienė	6.03
S. Valančienė	4.47
M. Jockaitė	3.85
O. Vaičiūnaitė	3.85
P. Varobauskaitė	3.41
K. Būkauskaitė	3.03
Kun. H. J. Vaičiūnas	3.00
M. Valančienė	2.34
J. Juncūtė	2.19
J. Povilaitė	2.20
Pavilionienė	2.04
J. Juncūtė	1.93
X	8.65
Viso	\$189.13

Už tokį pasišventimą mote-rys ir mergaitės ras sau atlyginimą jautime atlikusios šventą tėvynei ir bažnyčiai darbą, nesiodamos amžiną naš-laičių padėką. Rinkėjoms ir aukotojams, vardu našlaičių, ačiū.

Sekmadienyje, birželio 8 d., Šv. Antano bažnyčioje apsi-vedė p. Stasys Batavičia su p-lė V. Šarauskaitė. Abu pri-

klausio prie L. Vyčių 14-tos kuopos, turi plačią pažintį su jaunimu. Ji priklauso ir prie Liet. Darbininkų Sąjungos 49-tos kuopos.

Laimingo sugyvenimo.

Nekalto Prasidėjimo Pane-lės švenč. dr-ja laikė savo ne-paprastą susirinkimą pirmą-dienyje, birželio 9 d. Šita dr-ja susideda iš Amerikoje au-gusių lietuvių, ir laiko savo susirinkimus angliškai. Bet jų dvasia tikrai lietuviška, patri-jotiška. Jos ir ankoniš priside-da prie tėvynės reikalų.

Šiame susirinkime joms pra-nešus, kad birželio 16 d. Chi-cagoje bus „Tag day“ Lab-darinių Sąjungos naudai ir pa-prašius jų prie to darbo prisidėti, tuoj šešios narės apsi-ėmė tą dieną rinkti aukas. Tuo jos parodė savo ir savo dr-jos prakilnumą.

Pr.

NEWARK, N. J.

Šis-tas.

Birželio 14 d. Šv. Rožan-čiaus dr-ja turėjo balių. Ba-lius buvo gražus, tik gaila, kad taip garbinga Šv. Rožančiaus dr-ja muzikantų pasisamdo-ne lietuvių.

Atleisti dr-jai reikia, bet klaida jau padaryta. Geistina būtų, kad ateityje vengtų to-kių klaidų. Jug ir lietuvių mu-zikantų Newark'e yra. Girdėti, kad lietuviui muzikantai tuomi nepatenkinti. Teko girdėti, kad liko nepatenkintos ir Šv. Ro-žančiaus dr-jos narės. Klaida įvyko delto, kad dr-ja muzikan-tų gavimą pavedė p. A. Ra-dzevičiui, kuris vietoj lietu-vius, pasamdė svetimtaučius.

Gal nesvarbu būtų ir rašyti, jei pirmą sykį tokia klaida bu-tų įvykus, bet ji jau kelintą sykį atsikartoja. (Čia kalbu ne vien apie Šv. Rožančiaus dr-ją, bet abelnai apie visas dr-jas). Tokios klaidos buvo da-romos jau nuo senai. Lietu-viai muzikantai visados buda-vo didėi tuo nepatenkinti ir turėdavo tiesą.

Vieną kartą Newarko lietu-viai muzikantai padavė raštu skundą Newarko katalikiškų ir tautiškų dr-jų bei kuopų atsto-vų susirinkimui. Dr-jų atsto-vai, išklausę tą muzikantų skundą, pinai užgyrė ir vien-balsiai sutarė vengti, kiek ga-lima, kad panašūs dalykai lietu-vių tarpe daugiau nebesika-rtotų.

Nebeieškime tai klaidai kar-toties toliaus.

Muzikantų, ačiū Dievui, new-arkiečiai turi įvales. Prie saviš-kių muzikos smagiau ir šokti, negu prie svetimtaučių, kaip paskutinį kartą teko patirti. Musų muzikantai ištisius tūri pil-ną tiesą pykti užtai. Kiek jau jie mums visokiuose apvaik-šiojimuose ir pasirodymuose yra grajinę veltui. Tāt kodėl nesamdyti savųjų, bet svetim-tačius?

Kada ant greitosios priei-kia muzikantų ir veltui, tai mes surandame lietuvių. Kuo-met reikia samdyti, tai neran-dame.

Artinasi liepos 4 d. New-arkas šimtet rengiasi prie iškil-mingiausio apvaikšiojimo. Rengiasi ir lietuvių. Tinka-mam prisirengimui, maršavi-mui, prasilavinimui ir vėl rei-škės prašyti lietuvių muzikan-tus, kad jie laike repeticijų pagrajintų veltui. Jei mums lietuvių muzikantai tiek daug gera daro veltui, tai mes jiems ir geru atsimekėkim.

Škie.

DIDELIS PIKNIKAS

rengiamas

LIETUVIŠKOS TAUTIŠKOS DRAUGYSTES „VIENYBE“

Atsibus

Nedėlio 22 d. Birželio 1919m.

Geo. M. Chernausko darže

Lyons Ill

Pradžia 9 val. iš ryto

IZANGA 35c YPATAI

Nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti ir gražiai laika praleisti ant šio gra-žiaus pikniko.

KOMITETAS

BARGENAS VYRŲ DRABUŽIŲ.

Vyrų ir jaunų vaikų padirbti ant orderio siutai ir overkotai. bet neatsiimti: vėliausiu modeliu nuo \$20.00 iki \$45.00.

Vyrų ir jaunų vaikų gatavi siutai ir overkotai \$15 iki \$29.50. Vyrų kelnės po \$3.00 ir auščiau. Vaikų siutai po \$5.00 ir auščiau.

Pirk savo overkotą dabar prieš žiemą, kuomet kainos pakla.

Mes taip pat turime pilną eilę bi-skutų nešiotų siutų ir overkotų nuo \$8.50 ir auščiau.

Full Dress, Tuxedo, Frock Siu-tai ir tt. \$10.00 ir auščiau.

Atdara kiekvieną vakarą iki 9 val. Nedėliomis iki 6 valandų. Su-batomis visų dienų iki 10 valandų.

S. GORDON.

1415 S. Halsted St., Chicago, Ill. Įsteigta 1902.

A. MASALSKIS LIETUVIS GRABORIUS

Atlieka visokias laidotuves knopiglausiai. Turu savo kara-bonus ir automobilius.

Talpi didesnę dalį grabų pa-tis dirbame.

3307 AUBURN AVE.

Phone Drover 4134

RAČIUNO NAUJI JUDAMI PAVEIKSLAI

Ilustruotos Dainelės „Ex-tra“ visi Nauji Paveikslai at-sibus Ketvergo vakare Birž. 12 d. Frank James Salėje Mel-rose Park, Ill.

Subatos ir nedėlios vakarais birž. 21-22 d. Šv. Jurgio baž-nytine Salėje, Detroit, Mich.

Serodos ir ketvergo vaka-rais birž. 25-26 d. Lietuvių bažnytinėje Salėje, Rochester, N. Y.

Petnyčios vakare birželio 27 d. Lietuvių Baž. Salėje 425 Lafayette Str., Utica, N. Y.

A. T. Račiūnas.

EATONIC

(FOR YOUR STOMACH'S SAKE)

Po valgių neužmiršk, kad geriau-sias vaistas tavo skilviui yra EATO-NIC. Prašalina visus nesmagumus suvirškinimo, o tas reiškia, kad rei-čia pamąginti vietą. Parduodama pas visus aptiekorius.

Ernest Weiner Dry Goods

1800 W. 47th kamp. Wood Sts.

Mes duodame dvigubą stempą Ketvergo ir subatomis.

Dideliam pasirinkimui gaminių. Visokios materijos, vaikams drabu-žiai, šlepiės ir jakutės.

Pluksnos 55c

PLUKSNOS.

Pluksnos 55c

PLUKSNOS.

FARMOS! FARMOS!

Jei ruo manai pirkti ukę, tai apsimislyk ar tavo iniešti pinigai tau išeis ant naudos. Tikrai lietu-vių tarpe tu turisi gerą, pulp-kių ir linksnų gyvenimą. Kaip girdėt tai ukininkai yra lai-mingi, nes jie neturi bėgų, jų gyvenimas yra užtikrintas ir ka-da nori tada dirba. Michigano lietuvių ukininkai labai gražiai apsigyvena, jau turi apie kelis šimtus savo tarpe, turi parapiją, kelias draugystes ir visokius pa-silinkimus. Čionais gyvenan-tieji angliai siulo mums savo farmas ant pardavimo, taigi tie kurie norite pirkti farmas musų Šv. Antano Draugija turi nusky-rus specialistus kurie jums kuogeriausia patarnaus.

Tie kurie pirksite farmas per Šv. Antano Draugiją busite už-ganėdinti, nes gausite gerą ir teisingą patarnavimą be jokios skriaudos. Custer yra tikrai 11 mylių nuo Ludington, o 3 my-lis nuo Scottville. Norint dau-giau informacijų, kreipkitės se-kantiu adresu:

KAZ DAUNORA, Šv. Antano Draugijos Administratorius, Box 7, Custer, Mich.

Dr. M. T. Strikol'is LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1757 W. 47th St., Chicago, Ill.

Ofiso Telefonas Boulevard 160

Dr. A. R. Blumenthal D.D.

AKIŲ SPECIALISTAS

Patarimas Dykai

Ofiso valandos: nuo 9 ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 11

4440 S. Ashland Ave. kamp. 47 St.

Telefonas Yards 4317

Telefonas Boulevard 6487

Dr. D. J. BAGOČIUS

Lietuvio Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 10900 So. Michigan Ave.

Residencija 10731 So. Michigan Ave.

Roseland, Ill.

Telefonas residencijos ir ofiso Pullman 442.

Val.: 9 ryto iki 11 d.; 2 po pietų iki 4; 6 iki 9 vakare. Ned.

9 iki 12.

Dr. M. F. BOZINCH

LIETUVIS

perkėlė savo ofisą 18 845 Milwau-kee ave., kur išbuvo per 24 metus. Dabar ofiso adresas yra šitoks:

700 NORTH ASHLAND AVENUE

Kampas Huron Gatvės

ant aptiekos Polonia Pharmacy

Priėmimo valandos vakarais nuo 6 iki 9 val. Telefonas Haymarket 5282

Dr. G. M. GLASER

Praktikuoja 27 metal

Ofisas 3140 So. Morgan St.

Kertė 32-ro St., Cicero, Ill.

SPECIALISTAS

Moteriškų, Vyrų, taipgi chro-niškių ligų.

OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 10, nuo 12 iki 2 po pietų, nuo 7 iki 8 valandų vakare.

Nedėliomis nuo 9 iki 2 po pietų

Telefonas Yards 687

Dr. W. A. MAJOR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 11719 Michigan Ave.

Adyons 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare.

Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

Telefonas Pullman 60

Dr. W. A. MAJOR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 11719 Michigan Ave.

Adyons 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare.

Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

Telefonas Pullman 60

Dr. W. A. MAJOR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 11719 Michigan Ave.

Adyons 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare.

Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

Telefonas Pullman 60

Dr. W. A. MAJOR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 11719 Michigan Ave.

Adyons 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare.

Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

Telefonas Pullman 60

Dr. W. A. MAJOR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 11719 Michigan Ave.

Adyons 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare.

Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

Telefonas Pullman 60

Dr. W. A. MAJOR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 11719 Michigan Ave.

Adyons 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare.

Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

Telefonas Pullman 60

Dr. W. A. MAJOR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas 11719 Michigan Ave.

Adyons 8:30 iki 9 išryto — 1 iki 2 po pietų — 6:30 iki 8:30 vakare.

Nedėliomis nuo 10 iki 11 išryto

Telefonas Pullman 60

V. W. RUTKAUSKAS ADVOKATAS

Veda Bilius Visuose Teismuose

Ofisas Didmestij:

99 W. WASHINGTON STREET

Kambaris 609

Tel. Central 5478

Greeninas, 812 W. 33rd St.

Tel. Yards 4681

Dr. A. K. RUTKAUSKAS

Telefonas McKinley 5764

GYDO VISOKIAS LIGAS

CHICAGOJE.

KATALIKIŠKOS ŠVENTĖS.

Penktadienis, birželis 20 d.,
Silverijus. Novatas.
Šeštadienis, birželis 21 d., Šv.
Aloizas. Demetrija.

TIK JUOKAI TAISOMI.

Policija dar nesuėmė intariamo žmogžudžio.

Policija ieško ir nesuranda intariamo žmogžudžio Dunn (Sunny), kurs aną naktį saliu- ne turėjęs nužudyti poliemo- ną Burke.

Bet Dunn'ą surado laikra- čių reporteriai. Šitie praneša, kad tasai intariamas žmogžu- dis nesveikatuojas. Sakosi, kuomet pasveikšias, tai pats pasiduosias policijai.

Dunn užgina, kad jis turė- jęs nužudyti poliemoną. Sako, tą atlikęs kitas. Paskiau jis pasakysias kas.

Aaišku, kad čia tik vieni juokai taisomi. Reporteriai suranda intariamą žmogžudį. Gi policija negali jo surasti.

MIRĖ DR. HASELDEN.

Salos Kubos mieste Havano- je staiga mirė Chicago gydy- tojas, Dr. Haiselden. Jis ten buvo išvažiavęs atostogosna.

Dr. Haiselden pagarsėjo vi- sam pasaulyj, kuomet jis nu- marino Bollingerių kudi- kį, kurs buvo gimęs su nepilnu ir netobulu kuno sudėjimu.

Padaryta operacija kudi- kiniui gyvastį būtų išgelbėjusi. Bet kudi- kis būtų išaugęs lūšas ir nepilno proto.

Tad Dr. Haiselden atsakė atlikti operaciją ir kudi- kį nu- marino, tvirtindamas, kad to- kie paliečiai neturi gyventi ir būti sunkenybė draugijai.

DEAR BUSIĄS PAKARTAS.

Viršiausias valstijos teisma- ir vėl, bet jau galutinai, nus- prendė, kad teismo pasmerk- tas miriop žmogžudis Earl Dear turis but pakartas šio birželio 27 dieną, ty. ateinantį penkta- dienį.

Mirties bausmės dovanoji- mas dabar priguli tik nuo gu- bernatoriaus.

BUVO GIRTAS.

Carl A. Lindquist Evanstone užėjo vienon "aiskrimo" ir "kendžių" krautuvėn. Tenai susibarė su krautuvės savini- ku, Pastaras Lindquistą iš- metė lauk.

Lindquist tuo nepasitenkino. Krautuvės savininką ap- kun- dė. Nes be svarbaus reikalo negalima žmogaus išmesti iš viešosios vietos. Krautuvė gi yra viešoji vieta.

Abudu stoji prieš taikos teisėją Boyer. Krautuvės sa- vininkas teisinasi, kad Lind- quist buvęs girtas.

Teisėjas tad paklausė Lind- quisto, kiek jis buvo išgėręs eidamas krautuvėn.

"Tik vieną šnapas ir šešis butelius alaus", atsakė Lind- quist.

Teisėjas panaikino bylą. Vadinas, Lindquist buvo girtas.

DAUGIAU PINIGŲ GATVIŲ VALYMU.

Finansinis miesto tarybos komitetas paskyrė \$350,000 daugiau gatvių ir gatvelių va- lymui.

LAISKAI ORU TARPE NEW YORKO IR CHI- CAGOS.

Šiandie prasideda oru laiškų vežiojimas tarpe New Yorko ir Chicago. Kelionė vienon pusėn užtruksianti apie 8 va- landas.

Iš New Yorko išskrido la- kunas 5 val. ryto. Chicagoje jis su laiskais (pašta) laukia- mas 1 val: po pietų.

Iš Chicago kitas lakunas 6 val. ryto išskrido į New Yorką. Tenai busias apie 2 val. po pietų.

IŠ TEISMO PABĖGO KAL TINAMASIS.

Nepriauglių teisman aną dieną policija atvedė vaiką Frank Marciak. Jis buvo kaltinamas vogime automobi- lių.

Kuomet vaikas buvo pa- šauktas prieš teisėją, policija apsižiūrėjo, kad jo jau nėra teismo salėje.

Tuojaus pultasi prie durų. Bet vaikas tuo metu jau ne- žinia kur buvo atsiklūpęs.

TURI TRIS PAČIAS.

Harry Hartsell patrauktas teisman už bigamiją. Jis kalti- namas, jog turis tris pačias. Teisman jį patraukė elieagi- nę pati.

Kitas pačias Hartsell turis Ohio ir Michigan valstijose.

GELBĖJO ŽMOGŲ, PAVOG- TA LAIKRODĖLIS.

Buvęs kareivis Ben Stern aną dieną pamatė ežere skes- tantį žmogų. Jis nusimetė vir- šutinius drabužius ir išgelbėjo nelaimingąjį.

Atsitikimo vietoje buvo su- sirinkusi žmonių minia.

Buvęs kareivis Stern po to "išsimaudymo" paėmė palik- tus ant kranto savo viršuti- nius drabužius ir nerado laik- rodėlio. Koks besąžinis žmo- gus pavogė.

ŽINOTINA LEDO PIRKĖ- JAMS.

Svarstyklų prižiūrėtojas Chicagoje, Morris Eller, pra- neša, kad jei kas perka nuo pirklių ledą ir patiria, kad ledo svarumas sakamas, tad togu tuojaus praneša apie tai telefonu Main 447.

Nurodyton vieton bus pa- siųstas policionas ir suareš- tuos apgadinėtoją ledo pirk- lį.

JAU SURINKTA APIE \$170,000.

Labdarių Draugijų Sąjungos valdyba praneša, kad labdary- bės tikslams fondan jau susi- rinkta apie \$170,000.

Kampanija surinkti \$750,000 fondą dar tik įsiubuojama.

Katalikų labdarybė paremia ir kitų tikėjimų žmonės.

CICEROJE LENKAI NERI- MAUJA PRIEŠ ŽYDUS.

Policijos viršininkas Cicero, Ill., įsakė panaikinti visur išskubintus ir priilipintus lenku kalboje paskelbimus, kuriais lenkai kurstomi prieš žydus.

Policija ieško lenko, tų pas- kelbimų autoriaus.

PIRKITE KARŠTĄ TAUPY- MO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ KOLONIJŲ.

L. D. S. CHICAGOS APSKRI- ČIO VEIKIANČIOS KOMI- SIJOS SUSIRINKIMAS.

Subatoj, birželio 21 d., Šv. Jurgio parapijos svet., 7:30 val. vak. įvyks svarbus L. D. S. Ch. Apskr. Veik. Kom. susi- rinkimas. Visų kuopų igalioti- nius kviečiame suvažiuoti. Ku- rios kuopos neišrinko dar iga- liotinių, tų kuopų kviečiame valdybas. Svarbu, kad visos kuopos dalyvautų svarstymuo- se.

Apskričio Valdyba.

IŠ TOWN OF LAKE.

Lankykime kursus.

Mūsų parapijoje jau prasi- dėjo visuomeniški kursai. Jie atsibuna vakarais kožno pane- džio ir pėtnyčios, Šv. Kry- žiaus parapijos svetainėje. Klausytojų visuomet susiren- ka pilnutė svetainė. Lekeijas duoda kun. Pr. Bučys iš apo- logetikos ir kitų mokslo šakų. Mūsų kolonijos ir apieilinės lietuviams yra proga, kuria tūrėtų kiekvienas naudotis. Kožnas gali suprasti tai, kad mokslas yra didžiausias žmo- gaus turtas. Iš silpno žmogaus mokslas padaro proto ir dva- sios galiuną. Mokslas sužadi- na žmogaus širdyje Dievo ir tėvynės meilę, palinusuoja tautos iš vergijos, naikina skurdą, o platina gerovę. Už- tat mokytas žmogus naudin- gesniu yra pats sau, visuome- nei ir tautai.

Tokį mokslą galime įgyti minėtuose kursuose. Šiandie, birželio 20 d., 8 val. vakare, parapijos svetainėje iš eilės įvyks sulyg programo ketvirtą lekeiją. Gerb. profes- sorius aiškins "Gyvybė atėjo ant žemės iš svetur."

Tat teiksitis ši vakarą at- silankyti. V.

IŠ TOWN OF LAKE.

Birželio 15 d. visi Alumnai iš keturių laipsnių buvo sutar- tę turėti išvažiavimą. Bet at- ėjus laikui važiuoti susirinko tik trečio laipsnio alumnai. Iš- važiavime visą laiką žaista, linksminasi. Paskui susėta užkandžiant.

Užkandžiavimo laike gražią prkalbėlę pasakė klierikas J. Skripka.

Baigdamas savo kalbą linkė- jo alumnams gyventi vienybė- je, darbuotis ir kad tarp visų žydėtų meilė.

Po užkandžių pažaidus dar kiek ir, saulei slenkant vaka- rop, visi grįžo į namus su linksmomis veideliais.

Gerb. klierikas, begįžtant namo, daug dalykelių pripasa- kojo iš gamtos.

Visi trečio laipsnio alumnai esame dėkingi klierikui, J. Skripkai, kurs yra prielankus visiems, o ypač jaunimui. Lai Dievas jam užmoka šimterio- pai už jojo nenuilstantį dar- bavimąsi.

Valio Alumnai! Tankiau- rengkite tokius išvažiavimus. Narė.

TOWN OF LAKE ALUMNŲ SUSIRINKIMAS.

Praeitam antradienyje Town of Lake parapijinės mokyklos visų skyrių alumnai laikė savo susirinkimą. Susirinkimas bu- vo gan skaitlingas ir gyvas. Rodos išviso susirinkime da- lyvavo apie 50 žmonių. Pir-

LIETUVA ALKANA

LAISKAS IŠ LIETUVOS.

Kazimieras Ivanauskas gavo laišką nuo savo moteries iš Lietuvos, Kauno gub., Čekiškio valsčiaus, rašytas 13 balandžio 1919 m. Laiške nusiskundžiama ant didelio vargo Lietuvoje. Tarp kitko rašo, kad NETURIM KĄ PAVALGYTI, neturim nei už ką nusipirkti. Rugių puras 100 rublių. Duonos negaunam. JEL- GU GALI, TAI GELBĖK MANE savo prisiegą ir dukreles ir PRISIŠK PA- GELBĄ, kad galėtume išsimaityti nors iki rugiapjūtėi. Toliau rašo, kad SKUR- DAS VIŠOJE LIETUVOJE. Nėra nei maisto nei apdangalo. ŽMONĖS BA- DAUJA IR PUSNUOGIAI VAIKŠCIOJA. Jėgu neatsiras pagelba, tai mirtis neišvengiama.

Ar perskaitei virš paminėtą laišką?

Jūsų moterys, vaikai, brolis, sesuo ar seni tėveliai parašytų TAMSTAI toki pat laišką, jei tik jie galėtų. JIE BADAUJA, JIEMS BUTINAI PAGELBA REIKALINGA. TOKIĄ PAGELBĄ JAU GALI SUTEIKTI.

Jau Gali siųsti maisto į Lietuvą.

Lietuvių Prekybos Bendrovė jau padarė pirmutinius žingsnius, kad tą atsiekti. Ji ren- giasi pasiųsti DU ŠIMTU TUKSTANČIŲ SVARŲ MAISTO LIETUVOS ŽMONĖMS. Tą maistą porima pasiųsti pradžioje Liepos mėnesio. Bendrovė savo darbo dalį atliks. Reikia kad kiekvienas lietuvis iš savo pusės pasidarbuotų.

Mes pirsime maistą, sudėsime į skrynas, pasamdysime lai- vą, pasiųsime savo žmo- nės su tomis skryniomis į Lietuvą ir tie mūsų žmonės tas skrynas maisto pristatys stačiai į rankas jūsų giminių Lietuvoje. Tamsta iš savo pusės mokėsi Bendrovei už tą skrynių mai- sto, kuri bus pasiųsta, \$25.00. Daugiau Tamstai nieko nereikės mokėti. Mes už viską atsako- me. Jei negalėtume Tamstos nurodytų giminių surasti, mes grąžiname Tamstai \$25.00 atgal. Delto didesnės atsargos, mes iš savo kapitalo atidėjome \$5,000.00, kaipo garantiją, kad mes padarysime tą ką mes prižadame.

Nesivėluokite, neatidėliokite! Tuojaus privalote prisiųsti pripildę žemiau paduotą blan- ką kartu su \$25.00 registruotame laiške ar su Money orderiu ant sekančio adreso:

Lithuanian Sales Corporation,

244 W. BROADWAY,

SO BOSTON, MASS.

Kiekviena skrynia bus vienoda. Joje bus sudėti sekanti daiktai:—

- 6 svarai jautienos mėsos,
- 5 svarai smaltiaus (lard),
- 12 svarų geriausios rūšies kilmės,
- 12 svarų condensed pieno,
- 12 svarų ryžių,
- 3 svarai geriausios kavos,
- 3 svarai cukraus,
- 1 svaras muilo ir
- 1 drutas įrankis blekinėms atidaryti.

Tie visi daiktai supakuoti sveria apie 85 svarus. Visas maistas yra geriausios rūšies ir supakuotas sanitarėse hermetiškai uždarytose blekinėse, kad apsaugojus nuo gedimo.

Pirmas laivas išplauks apie Liepos 5-tą di- ną. Ant laivo užsakymai bus priimami iki Birželio 25-to dienos. Kurie vėliau prisiųs, tu- rės laukti sekančio laivo.

GERBIAMIEJI:—

Su šio laišku prisiunčiu Tamstams dvide- šimts penkis dolerius kaip pilną užmokestį už vieną skrynią maisto. Siunčiu pinigų su ta iš- lyga, kad tai pilnai užmoka už maistą, jo supa- kavimą, pristatymą, apdrandą ir tt. ir jėgu ne- galėsite pristatyti maistą mano nurodytai ypa- tai, kad visi pinigai bus man grąžinami.

Maistą meldžiu prisiųsti sekančiu adresu:

Rėdybos
Apskričio
Parapijos
Kaimo
Vardas
Kvitas ir kitas informacijas, meldžiu man siųsti šiuo adresu:
Vardas Pavardė
Adresas
Miestas
Valstija

REIKALINGOS 5 PARDAVĖJOS.

Turi kalbėti lietuviškai ar lenkiš- kai. Gera proga, gera užmokestis. Ne- reikia vakarais dirbti.

Lustig's Dept. Store,
3410-12 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Reikalingi 2 ar 3 kambariai, me- blioti arba ne. Butų geistina ant Town of Lake. Be vaikų, abu dirba. Atsi- šaukite laišku ar per telefoną Drovers 7042. Laiškai: A. P. K., 4712 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Paleškau gero ir darbtaus vargo- ninko mylinčio su jaunimų darbuo- tis. Meldžiu greitai laiku atsaukti- nes senais varg. J. Prokaišas išėjo į bizi- nio fotografas del išlygu meldžiu kreiptis per laišką.

Kun. M. J. Kolvekas
423 So. Linn Av. Sioux City, Iowa.

Paleškau Motiejus Pajlauskio, Su- valky gub., Suvalky pav., Punsko parap., Žagariskių kaimo. Penki me- tai atgal gyveno Chicagoje. Jei kas žinote atsaukite ant šio adreso:

Mr. Antanas Benevičius,
532 Crosby St., Grand Rapids, Mich.

Ant pardavimo krautuvė: gera vie- ta lietuviai: pigiai. Atsiauksite: 4537 So. Paulina St., Chicago, Ill.

EXTRA! EXTRA!
Pulks Namas Parsiduoda Ciceroje. Jėgu Tamsta nori pirkti namą. Či- šis tu katras yra tinkamiausias ir pa- ciro, Ill. tai mano namas yra vienas rankiausias del inteligentiškos šeim- ynos. Mano namas yra tarp žaliuojan- čių medžių ir palei namą randasi tuščias lotas, ant kurio yra žydinčios gėlės. Apart to, yra gana patogė vie- ta del laikymo naminių paukščių. Mano namas pasiduoda ant gana prieinamų sąlygų. Del platesnių in- formacijų meldžiu kreiptis sekanu adresu:

1413 So. 48th St., Cicero, Ill.

PARSIDUODA BUČERNĖ

ir grosernė ant greitųjų gero- je vietoje, tirštai lietuvių ap- gyventoje kolonijoje. Atsišau- kite tuojaus. Gausite už labai prieinamą kainą. Adresas:

ANTANAS KASPARAS

4555 S. Paulina St., Chicago, Ill.

ANTANAS KASPARAS

4555 S. Paulina St., Chicago, Ill.

Ant pardavimo 5 kambarių namas ir 1 1/2 akrai žemės arti didelių fabri- kų Harvey. Kaina tikrai \$2,750.00. Nusipirkite, o galėsite laikyti karve- turėti daržą ir dirbti fabrike. Atsi- šaukite ir rašykite:

Felix Yakutis,
158th ir Wood gatvių, Harvey, Ill.

F. P. BRADCHULIS

Lietuvių Advokatas
Attorney at Law

105 W. Monroe, Cor. Clark St.
Room 307, Tel. Central 230
CHICAGO, ILLINOIS

Gryv. 2112 So. Halsted Street
Telefonas Yards 2350

ŠV. ANTANO DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI. Waukegan, Ill.

Pirm.—Antanas J. Sutkus, 1317 So. Victoria St.

Vice-Pirm. — Antanas Tančius, 1125 Lincoln St., N. Chicago, Ill.

Nutarimų Rašt.—Jonas Bakšys, 1331 Prescott St.,

Finansų Rašt.—Jeronimas Se- mulynas, 759 Sheridan Road.

Kasierius—Antanas Bakšys, 1339 So. Victoria St.,

Kasos Globėjai:—

1. Jonas Montvila, 1320 S. Vie- toria St.

2. Kaz. Makuška, 1411 So. Vie- toria St.

3. Pranas Kasdelevičius, 1017 8th St.

Markalkos:—

1. Pranas Dapkus, 1407 Pres- cott St.,

2. Mykolas Galinis, 736 Cum- mings Ave.,

Knygius—Pranas Kapturauskas, 1321 So. Victoria St.,

Vėliavos nešėjas — Stanislovas Urbonas, 911—8th St.

Organo Užžiūrėtojas — Antanas J. Sutkus, 1317 So. Victoria St.

Šv. Antano Draugija susirinki- mus laiko po 8-tai dienai pirmą sekmadienį, kiekvieną mėnesį, 1-mą valandą po pietų. Lietuvių svetai- nėje, 9th ir So. Lincoln Sts., Wau- kegan, Ill.

"D"
LITH
Publish
One Year
Six Months
Thursday
DRAUGAS
1800 W
Phone

KAINA
PRICE

Vok

Rezi

VOKIETI
SIAN

Pramatom

Berlynas
privatinių
vokiečių
kimas gal
ties reikal
kelbų ryto

Abelnai
rinkimas

Leis patie
suoti, ar
ji yra, pr

Po šito
einanti p

laus tarkin
ką patvirt

Kas st

Iš Weim

armistitijo

ninkas Er

retorius

ministeris

nisteris Se

nisteris Be

tinimą tai

Bet 90

džiumiečių

nuoš, dem

gulmingoji

patvirtinir

Neu Ber

responden

tina, jog

reziignuos

Broekdorf

imias gra

ves ambas

jose.

Atstov

Visi vok

saille, kai

patvirtinir

korespond

Tos pačio

laikosi ir

Jei gra

vyks per

savo pusė

binetą p

tuomet vis

sią šalin.

zau rezign

ministerio

RINKIMU

JE LAIM

BERNE

Visuos

rijos mies